

Konkursu *Darīsim paši* vadīs biedrība

Kuldīgas novada pašvaldības iniciatīvu konkursu *Darīsim paši* turpmāk gadu administrēs biedrība ar tādu pašu nosaukumu.

Konkurss tiek rīkots 15. gadu, un līdz šim tajā atbalstīts ap 500 projektu. Savukārt biedrība *Darīsim paši*, kas dibināta 2006. gadā, vairāk zināma saistībā ar programmas LEADER pieeju – kopš 2014. gada no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstu guvuši 59 sabiedriskā labuma un 61 uzņēmējdarbības projekts. Daudz ieceru atbalstīs arī iepriekšējā plānošanas periodā (2007.–2013. gadā).

Kuldīgas novada domes priekšsēde Inga Bērziņa un biedrības *Darīsim paši* vadītāja Ieva Birbele parakstījušas līgumu par pašvaldības projektu konkursa *Darīsim paši* vadīšanu.

LIELA PIEREDZE

Biedrībai *Darīsim paši!* darbā ar projektiem ir pieredze. Arī pašvaldības projektu konkursā ik gadu piedalās daudzi, un domes speciālistiem tas prasa laiku. „Līdz šim konkursu vadīja Terēza Strauta. Mūsaprāt, sadarboties ar biedrību *Darīsim paši!* būtu lietderīgi,” janvāra domes sēdē sacīja izpilddirektore Ilze Dambīte-Damberga.

„Esam gatavi iesniegumus pieņemt un iedzīvotājus konsultēt,” deputātiem apstiprināja biedrības administratīvā vadītāja Ieva Birbele. „Ik pa laikam mums zvana un jautā par pašvaldības iniciatīvu konkursu. Nosaukumi mums vienādi.

Šķita pareizi ierosināt, ka varam organizēt arī šo darbu. Ja kādam ierosme būs lielāka, varēsim to virzīt kā sabiedriskā labuma projektu, ko atbalsta Eiropa.”

SAVĀM ROKĀM

Janvārī deputāti nolēma, ka konkursu *Darīsim paši* pašvaldība rīkos arī šogad. Iepriekš iekārtoti pagalmi, sporta un rotaļu laukumi, izremontētas kāpņu telpas, atjaunotas durvis un logi, darināti tērpi pašdarbības kolektīviem utt. Tikš atbalstīti arī tie projekti, kas uzlabo publisko vidi un kuriem nevajag būvniecības dokumentus.

Katra iecere, kas iegūs atbalstu,

saņems 800 eiro, un pašvaldības budžetā tam paredzēti 33 800 eiro. Žūrijā darbosies Ģirts Vēvers (priekšsēdis, SIA *Vēvers* valdes loceklis), domes priekšsēde Inga Bērziņa, Indra Iveta Gaile (senioru skolas pārstāve), Daiga Mellere (Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Kuldīgas nodaļas vadītāja), Agris Kimbors (deputāts, sporta skolas direktors) un Terēza Strauta (brīvpriestene). Nolikums un pieteikums – vietnes *Kuldīga.lv* sadaļā *Pašvaldība – Konkursi*. Projekti jāiesniedz līdz 10. martam.

Inta Jansone
Lailas Liepiņas foto

Kas mājās **Adatu fabrikā?**

→ 7. lpp.

Kā saņemt **50 eiro mēnesī** par katru bērnu. Skaidro VSAA speciāliste Aiga Smiltnece.

→ 3. lpp.

Jaunā dziedātāja **Grēta Grantiņa** (centrā) – *X faktora* uzvarētāja.

→ 8. lpp.

Jaunieši liek galdā idejas: projekti *Nāc tīmeklī* un *Vārme*.

→ 4. un 12. lpp.

Rendas baznīcai **restaurēta puse logu.** → 5. lpp.

Piektdien, 11. februārī:

- Personība: Pēteris Sidars.
- Kas jauns Ēdolē.
- Valsts kontroles atzinumi.
- Motosporta entuziasts Jānis Zerņevics.
- Lai naudas koks ziedētu.

REDZĒJUMS

Gan valsts kļūdas,
gan katra paša
atbildība

Daiga Bitiniece

Zviedrijas valdība izlēmusi no 9. februāra atcelt visus kovida ierobežojumus. Dānija jau atcēlusi 1. februārī. Savukārt mēs tikai retoriski varam vaicāt, kad pienāks tas brīdis, kad arī mūsu valdība varēs pateikt, ka tiek atcelti visi ierobežojumi, jo pilsoņi būs sapratuši savu atbildību un vakcinējušies.

Zviedru premjerministre Magdalēna Andersone formulējusi, ka tādu lēmumu noteikuši trīs faktori. Pirmkārt, ir lielāka izpratne par to, kā iedarbojas omikrons, kas izkonkurējis citus vīrusa paveidus; otrkārt, lai arī inficēto skaits katru dienu strauji pieaug, smagi saslimušo skaits nepalielinās; treškārt, vairums zviedru ir potējušies, un ik dienu pieaug to cilvēku skaits, kuri saņem trešo poti. Premjerministre arī uzsvērusi, ka vakcinēšanās ir pats svarīgākais ierocis pret pandēmiju un, tikai pateicoties tiem, kuri to izdarījuši, var ierobežojumus atcelt.

„Vakcinēšanās ir pats svarīgākais ierocis pret pandēmiju, un, tikai pateicoties tiem, kuri to izdarījuši, var ierobežojumus atcelt.”

Bet Latvijā joprojām ir 32% cilvēku, kuri potēties vēl pat nav sākuši. Īpašas raizes rada veļaužu nepotēšanās, jo tieši viņi slimo vissmagāk un visbiežāk cīņu ar kovidu arī zaudē.

80% Zviedrijas senioru saņēmuši jau trešo poti, primāro vakcināciju pabeiguši 94%, kurpretī Latvijā – 75%.

Kāpēc?

To nupat analizējis Baltijas pētnieciskās žurnālistikas centrs *Re:Baltica*. Pirmā kļūda – par vēlu valstī izstrādāts vakcinācijas plāns, otrā – par vēlu iesaistīti ģimenes ārsti, trešā – sarežģīta pieteikšanās un vēlu sākta mājas vakcinācija, ceturtā – vakcīnu trūka, bet sāka potēt visus. Un secināts, ka seniori paši uz to neraujas, ir svarīgi, lai viņus pamudina kāds, kam viņi uzticas, nevis lai saklausās šausmu stāstus no visādiem avotiem. Turklāt apzvanīšanas kampaņas laikā atklājies, ka Latvijā starp daudzajām datubāzēm nav nevienas, kurā būtu iedzīvotāju aktuālās adreses un tālruna numuri.

Seniori ir viens no imesliem, kāpēc pagājušās nedēļas beigās Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologs Jurijs Perevoščikovs aicināja ierobežojumus vēl nemīkstināt, arī vairākas mediķu un pacientu organizācijas un slimnīcu vadītāji Veselības ministrijas stratēģiskās padomes sēdē lūguši vēl dažas nedēļas tos nemainīt, jo tuvojas omikrona izplatības virsotne.

Tas attiecas arī uz Covid-19 sertifikātiem jeb gada vārdu ieguvušo kvadrātodu. Lietuvā no 5. februāra iedzīvotājiem vairs nevajag to uzrādīt. Pamatojums – omikrons ir daudz lipīgāks un ar to inficējas gan vakcinētie, gan nevakcinētie. (Bet iedzīvotājiem jāturpina lietot sejas maskas un jāievēro citi piesardzības noteikumi.) Arī Igaunijā politiķi runā par sertifikātu atcelšanu valsts iekšienē, lai tas paliktu tikai ceļojot. Piektdien tikās triju Baltijas valstu vadītāji, un Ministru prezidents Krišjānis Kariņš presei skaidroja, ka mērķis ir pārrunāt epidemioloģisko prasību saskaņošanu visās trijās valstīs.

TRĪS PAR VIENU

Jauniešu un bērnu vidū arvien populārāka kļūst elektronisko cigarešu lietošana. Kāda, jūsuprāt, ir situācija?

GRŪTI VIENAUDŽIEM ATTEIKT

1. Inta Brantevica, psiholoģe Kuldīgas Centra vidusskolā un Turlavas pamatskolā:

– Ir tādi bērni, kuriem elektroniskās cigaretes ir, ik pa laikam to uzķer arī skolā. Starp vecākajiem ir tādi, kuri tās lieto regulāri, un pat vecāki to zina. Jaunāko klašu bērni arī mēģina. Ir ļoti svarīgi noķert to brīdi, kad kāds pamēģinājis, lai to var pārrunāt un apstādināt. Bērniem ir tieksme izmēģināt visu jauno. Ar elektroniskajām cigaretēm ir tā – ja kādam tās ir, tad katrs grib pamēģināt, lai uzzinātu, kas tas tāds. Dažreiz bērni elektroniskās cigaretes atnes uz skolu, jo viņiem liekas, ka tas nav nekas īpašs, un viņi piedāvā tās arī klasesbiedriem.

Ja bērns tās ir smēķējis, to grūti atpazīt, jo elektroniskajām cigaretēm nav tabakas smakas. Arī skolotājs nevar uzķert, kurš to darījis, to var tikai tad, ja pieķer tajā brīdī vai kāds

PAMĒĢINA JAU PIRMAJĀ KLASĒ

2. Ginta Berga, Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas vecāku padomes priekšsēža vietniece:

– Tā ir ļoti liela problēma, kas visvairāk izplatās skolā vai pēc stundām. Arī klases audzinātāji un skolotāji par to ziņo. Ir dzirdēts, ka smēķēts tiek pat skolas telpās, bet grūti pieķert. Jo sevišķi satrauc tas, ka pamēģinājuši pat pirmās klases skolēni. Elektroniskajām cigaretēm nav cigarešu smakas, pēc kā varētu pieķert vai just, ka viņi ir pamēģinājuši. Ja vienaudži bariņā to darīs, diez vai kāds no bērniem teiks: „Nē, es to nedarīšu.” Var jau tā pateikt, bet statuss un draugu viedoklis tajā vecumā ir ļoti svarīgs.

Lai nopirktu, jābūt pilngadīgam, bet ir vairākas iespējas, kā tās var dabūt nepilngadīgie. Ir tādi pieaugušie, kuri gatavi

VILINA, JO IR KRĀSAINAS UN PIESAISTA

3. Ieva Kaltņiece, Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra jaunatnes lietu speciāliste:

– Jauniešu vidū tā tiek uzskatīta par *trendīgu* lietu – tas ir stilīgi. Elektroniskās cigaretes vilina, jo tās ir krāsainas un piesaistošas. Uz bildītēm redzam augļus, kas gandrīz vai asociējas ar kaut ko veselīgu un foršu. Parastajām cigaretēm uz paciņām ir tik briesmīgi attēli un uzraksti, ka pat rokās negribas ņemt, kur nu vēl skatīties uz tādām! Savukārt *saltiņi* vilina tos pirkt. Tā ir lieta, ko jaunieši dara kopā, un tas ir noslēpums. Kas aizliegts, tas jauniešiem diezgan labi patīk, līdz ar to tas saliedē.

Tā ir liela problēma, jo iegādāties var diezgan viegli. Nepilngadīgie var paprasīt pilngadīgam jauniešim, lai nopirkt.

MANUPRĀT

„Kas lēni nāk, tas labi nāk”

Šo latviešu sakāmvārdu var attiecināt uz nule kā ieviesto depoziņa sistēmu, par kuru diskusijas notikušas teju divdesmit gadu. Ieceres ieviešanu vairākkārt apstādinājušas pārtikas ražotāju, tirgotāju un atkritumu apsaimniekotāju organizācijas, arī politiskie spēki dažādos Saeimas sasaukumos. Lielā diena ir sagaidīta, un Latvijā darbojas ap 1400 depoziņa punktu. To skaits tikai palielināsies, un šomēnes plānots ierīkot 130 taromātu, bet līdz 1. maijam – vēl 70. Atklāšanas pasākumā tika uzsvērts, ka jaunā sistēma mainīsot cilvēku domāšanu un paradumus, iepakojumu nododot pārstrādei un samazinot atkritumu nonākšanu dabā. Vai tā būs? Rādīs laiks. Kam daba svarīga, tas atkritumus šķiro jau sen. Pirmajās dienās lielas intereses par jauno sistēmu nebija, nu, vismaz Kuldīgā tāda netika manīta. Pa retam kāds devās pie taromāta izpētīt, kādu iepakojumu tajā var nodot. Komentāros sociālajos tīklos cilvēki izsakās visai piesardzīgi, jau iepriekš izgaismojot iespējamās neveiksmes, piemēram, ierīce vairāk nedarbošoties nekā būšot darbam gatava, ar tukšo pudeli vai skārdeni nāksoties braukt no viena punkta uz otru. Daļu uztrauc papīra kuponi, un viņi jautā: „Cik tas būs videi draudzīgi?” Laikam jau pie visām lietām jāpierod – nu, kā tajā teicēnā.

Inta Jansone

pastāsta. Pusaudžiem ir bara instinkts: ja esi tajā kompānijā un kādam ir, tad piedāvāts tiek visiem. Grūti atteikt, jo tad tu no kompānijas izkrīti. Ļoti labi, ja ir kāds ar spēcīgāku mugurkaulu, taču pusaudžiem tas raksturīgi – ja viens dara, tad arī pārējie. It sevišķi, ja tas ir līderis, jo tad darīt tāpat ir stilīgi. Viņiem liekas, ka tas nav nekas veselību apdraudošs, jo viņi uztver to kā izklaidi.

Lai elektronisko cigarešu popularitāti samazinātu, vajadzīga profilakse. Internetā var atrast daudz materiālu par to, kāda tam ir ietekme un sekas. Skolotāji tos izmanto mācību stundās, stāstot par to. Bērni tās it kā nevar nopirkt, bet pieaugušie izlīdz. Ļoti grūti palīdzēt, ja smēķē kāds no vecākiem, jo tad tas ir kā dzīvesstils: ja gribu būt liels, arī man jāsmēķē. Tas bieži nāk no ģimenes.

ieiet veikalā un nopirkt tās bērnam. Elektroniskās cigaretes pērk arī tā: bērns pakomātā nosūta aploksni vai kastīti ar naudu, un cilvēks, kurš to saņem, pretī atsūta precī. Vecumu jau neviens nepārbauda. Daudz reklāmu par šīm cigaretēm ir saziņas vietnēs. Nezinu par *Tik Tok*, bet zinu, ka tās ir instagramā. Droši vien tur bērni dabū kontaktus un uzzina, kā iegādāties. Pārdevējs droši vien ir pusaudzis vai jauniešs, kuram svarīgi nopelnīt.

Par šo problēmu vairāk jārunā skolās, jo mājās pusaudži vecākos varētu arī neieklauties. Varbūt jāauzina tiesībsargājošo iestāžu pārstāvji vai medicīnas darbinieki, kuri var izskaidrot sekas, kādas uz organismu atstāj šo cigarešu lietošana.

Un atklāt, ka jauniešs smēķē, ir sarežģīti, jo tās nesmird. Iespējams, vecāki elektronisko cigareti pat neatpazīst, jo domā, ka tas ir flomāsters vai kas cits.

Problēmu varētu mazināt informatīvas kampaņas, taču svarīgi, kā to dara. Ja skolotājs klases priekšā kratīs ar pirkstu, cik tas slikti, rezultāta nebūs. Ja kāda zvaigzne vai cits cilvēks ar harizmu jauniešiem saprotamā valodā pastāstīs par ietekmi, pateiks, ka patiesībā tas nav stilīgi, parādīs smēķēšanas plusus un minusus un iepazīstinās ar jaunākajiem pētījumiem, tas būs daudz efektīvāk. Informācija jāpasniedz vienkārši, jauniešiem interesanti.

Kristīne Āboliņa

FOTOKOMENTĀRS

Ceļš uz elli ir labiem nodomiem klāts...

Autors: Pēteris Pabērzs

SPECIĀLISTS SKAIDRO

50 eiro atbalsts katram bērnam

Aiga Smiltnece, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) vadošā speciāliste Kuldīgas klientu apkalpošanas centrā

29. janvārī spēkā stājās Energoresursu cenu ārkārtējā pieauguma samazinājuma pasākumu likums, un VSAA piešķirs atbalstu – 50 eiro mēnesī par katru bērnu.

To piešķir par četriem mēnešiem – no janvāra līdz aprīlim, kopā 200 eiro par katru bērnu. VSAA to maksās automātiski bez iesnieguma tiem, kuri šai laikā saņem bērna kopšanas vai ģimenes valsts pabalstu. Februāra beigās aģentūra maksās atbalstu par janvāri un februāri, tātad 100 eiro par diviem mēnešiem. Par martu maksās līdz 31. martam, par aprīli – līdz 30. aprīlim.

Tiem, kuriem līdz ar bērna piedzimšanu ir tiesības saņemt maternitātes pabalstu un bērns ir piedzimis līdz 30. aprīlim: ja maternitātes pabalsts jau piešķirts un bērns piedzimis līdz 29. janvārim, tad atbalstu par janvāri, februāri un martu (kopā 150 eiro) izmaksās līdz 31. martam. 50 eiro par aprīli izmaksās līdz 30. aprīlim. Ja maternitātes pabalsts tiks piešķirts pēc 29. janvāra un bērns būs piedzimis līdz 30. aprīlim, tad atbalstu izmaksās 45 dienas pēc pabalsta piešķiršanas.

Iesniegums VSAA jāiesniedz:

- vecākiem par bērnu, ja minētajā posmā kāds audzina bērnu, kuram ir 16 vai 17 gadu un kurš nemācās. Tātad par tiem bērniem, par kuriem vecāki nesaņem ģimenes valsts

pabalstu, jo bērni nemācās;

- studentam, ja viņš mācās augstskolā, tai skaitā koledžā, un viņam ir līdz 23 gadiem ieskaitot;

- jauniešiem, ja viņš mācās vispārējās izglītības vai profesionālās izglītības iestādē un viņam ir līdz 23 gadiem ieskaitot. Tie ir jaunieši, kuri sasnieguši 20 gadus vai stājušies laulībā, mācās, bet vecāki par viņiem nesaņem ģimenes valsts pabalstu;

- vecākiem, aizbildnim, audžuģimenei vai ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas iestādes vadītājam, ja minētajā laikā bērns atrodas šajās iestādēs, sociālās korekcijas izglītības iestādē vai ieslodzījuma vietā, kā arī tad ja bērnam piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss.

Atbalstu izmaksās 45 dienas pēc tam, kad iesniegums saņemts VSAA.

Svarīgi!

Ja bērns sasniedzis 18 gadus, atbalstu maksā viņam pašam. Jauniešiem, kuri mācās un kuriem ir līdz 23 gadiem ieskaitot, tiesības uz atbalstu ir neatkarīgi no mācību formas vai veida (dienas nodaļā, neklātienē, attālināti) un neatkarīgi no tā, vai viņi strādā vai ne, vai laulība ir noslēgta vai nav.

Piemēram, tiesības saņemt atbalstu ir:

- studentam, kurš mācās neklātienē un strādā;
- 20 gadu jauniešiem, kurš mācās profesionālās izglītības iestādē (ģimenes valsts pabalstu par viņu vecāki vairs nesaņem);
- 19 gadu jauniešiem, kurš augstskolā studē dienas nodaļas 1. kursā (arī par viņu vecāki pabalstu vairs nesaņem).

Svarīgi!

Ja cilvēkam kaut vienu dienu ir tiesības atbalstu saņemt, to izmaksā par visu periodu, proti, par četriem mēnešiem.

Piemērs.

Cilvēkam ir tiesības uz bērna kopšanas pabalstu no 10. marta. Tas nozīmē, ka atbalsts tiks maksāts par visu periodu no 1. janvāra līdz 30. aprīlim (4x50 eiro=200 eiro). Tāpat šādas tiesības visus četrus mēnešus būs studentam, kurš, piemēram, 24 gadus sasniedz 15. janvārī.

Iesniegumā jānorāda:

- pieprasītāja vārds, uzvārds, personas kods,
- ja pieprasa par bērnu – bērna vārds, uzvārds, personas kods,

- tālruna numurs vai e-pasta adrese saziņai,

- Latvijas kredītiestādes vai pasta norēķinu sistēmas konta numurs.

Ja jaunietis mācās ārvalstīs, tad iesniegumam jāpievieno arī izglītības iestādes izziņa, ka dokumentā norādītajā laikā viņš tur mācās. Izziņa jānoformē atbilstoši dokumentu legalizācijas noteikumiem. Ja dokuments izsniegts svešvalodā, var būt vajadzīgs arī tulkojums.

Ievēriņai!

Legalizācija nav nepieciešama tādām ārvalstu izglītības iestāžu izziņām, kas izdotas ES/EEZ valstīs, Šveicē, Apvienotajā Karalistē, Krievijā vai Ukrainā.

Iesniegumu var sūtīt e-pastā (pasts@vsaa.gov.lv; jāparaksta ar elektronisko parakstu, kas satur laika zīmogu), pa pastu jebkurai nodaļai vai ievietot VSAA klientu centru pastkastītēs darba laikā.

Ja ārkārtējās situācijas dēļ pabalsta pieprasīšanas brīdī kāds nevar saņemt un izmantot drošos elektroniskās identifikācijas rīkus (personas apliecību vai eParakstu Mobile) saziņai ar VSAA tās oficiālajā e-adresē, izņēmuma gadījumos pieteikumus pieņem portālā *Latvija.lv*, izmantojot e-pakalpojumu *Priekšlikuma, sūdzības, jautājuma vai lūguma iesniegšana*.

Ja par vienu un to pašu cilvēku pienākas gan 50 eiro, gan 20 eiro atbalsts kā cilvēkam, kurš saņem valsts pensiju, atlīdzību vai sociālā nodrošinājuma pabalstu, tad tiek piešķirts 50 eiro atbalsts.

Piemērs.

Māte par 12 gadus vecu bērnu saņem apgādnieka zaudējuma pensiju un ģimenes valsts pabalstu. VSAA izmaksā atbalstu – 50 eiro mēnesī.

Iesniegums par tā piešķiršanu jāiesniedz sešos mēnešos no likuma spēkā stāšanās dienas, t.i., līdz 29. jūlijam, vai no dienas, kad cilvēkam no 1. janvāra līdz 30. aprīlim rodas tiesības uz atbalstu.

Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas iestādei, ieslodzījuma vietu pārvaldei un sociālās korekcijas izglītības iestādei ziņas par bērniem, kuri tur atrodas, jāsniedz līdz 31. maijam, norādot:

- bērna vārdu, uzvārdu un personas kodu;
- datumu, no kura bērns tur atrodas;
- numuru un datumu bāriņtiesas lēmumam vai tiesas nolēmumam par bērna ievietošanu.

Bāriņtiesa, aizstāvot bērna intereses attiecībā ar vecākiem, lemj par atbalsta izmaksāšanu viņam pašam, ja bērns sasniedzis 15 gadus un vecāki atbalstu nav saņēmuši. Bāriņtiesa par iesniegumu un lēmumu nekavējoties informē VSAA.

Svarīgi zināt:

- uz 50 eiro atbalstu nevar vērst piedziņu un ieturējumus,
- no tā netiek ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis,
- sociālais dienests, novērtējot materiālo situāciju palīdzības piešķiršanai, šo atbalstu neņem vērā.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai skatāties Latvijas Televīziju un klausāties Latvijas Radio? Kāds saturs jūs uzrunā? Ko gribētu redzēt un dzirdēt vairāk? Kādu radiostaciju izvēlaties?

Mārtiņš Valters, celtnieks:

– Skatos *Panorāmu*, citus raidījumus neskatos. Nemāku teikt, ko es gribētu citādu. Droši vien jaunākās ziņas un ko vairāk, ne tikai par vienu un to pašu – kovidu. Gribas ko jaunu. Radio klausos, bet ne Latvijas Radio, jo *Skonto* manā skatījumā ir vislabākais – tur izvēlos klausīties mūziku.

Valentīna Zariņa, bezdarb-niece:

– Neskatos nekādu televīziju, taču diezgan daudz klausos radio – parasti *Latvijas Radio 1* vai *2*. To, ko tur pārraida, arī klausos. Iznāk dzirdēt raidījumus par jebkādam tēmām. Vairāk gribētu lasījumus no grāmatām, raidlugas. *Latvijas Radio 1* agrāk tādas bija, es klausījos – man patika. Bet tagad neesmu nevienu šādu lasījumu dzirdējusi.

Kristīne Beķere, strādā veikalā:

– Es Latvijas Televīziju neskatos, tādēļ man ir vienalga, ko tur rāda. TV3 skatos filmas – tās gribētu redzēt vairāk Latvijas Televīzijā, jo ļoti reti tur kādu rāda. Ziņas ir vienīgais, ko citreiz paskatos LTV1, nekas cits mani neuzrunā. Radio klausos to, kas gadās, braucot automašīnā, un konkrētu neizvēlos.

Iveta, mājsaimniece:

– Skatos Latvijas Televīziju. Pārsvārā seriālus, ko tur pārraida, – gan latviešu, gan ārzemju, arī raidījumus par dzīvniekiem. Mazāk vajadzētu politiku un kovidu – par to runā pārāk daudz. Vēl gribētu kādus šovus, kaut ko izklaidējošu. Klausos *Latvijas Radio 2* un *Skonto*. Tur gan mani viss apmierina – negribētu mainīt neko.

Edijs Zagorskis, students:

– Es vispār televīziju neskatos. Pārsvārā skatos filmas, kādus šovus internetā – jūtubā un netfliksā. Lai es gribētu sākt skatīties Latvijas Televīziju, vajadzētu daudz vairāk filmu un seriālu. Galvenais, lai ir interesants sižets. Raidījumus gan neskatos. Ziņas lasu internetā. Radio klausos tikai tad, ja braucu mašīnā un tas iet fonā, pārsvārā tas ir kanāls *Latvijas Radio 2*.

Rita Šefanovska, strādā Kuldīgas muzejā:

– Televīzijā vairāk skatos informatīvus raidījumus, tajā skaitā ziņas. Arī kādus izglītojošus, piemēram, viktorīnas, šovus. Daudz kas ir foršs un interesants, ko gribas paskatīties. Esmu apmierināta. Radio gan daudz nesaņāk paklausīties. Kad darbojos virtuvē, kādreiz fonā skan, pārsvārā *Latvijas Radio 2*, jo tur vairāk mūzikas. Atceros, ka manā jaunībā Latvijas Radio raidīja dažādas raidlugas. Man patika iedziļināties sižetā, un tad jāgaida turpinājums, jo gribas jau dzirdēt visu līdz beigām.

Amanda Gustovska, Lailas Liepiņas foto

Omikrons neatkāpjas

Kuldīgas novadā septiņās dienās ar kovidu inficējušies vairāk nekā 700 cilvēku. Tas nozīmē, ka katru dienu ir vidēji 100 jaunu saslimušo, liecina portāls *Data.gov.lv*.

No 31. janvāra līdz 6. februārim inficējušies 708 cilvēki (iepriekšējā nedēļā – 559). Divu nedēļu kumulatīvais saslimstības rādītājs ir augsts – tas pakāpies no 844 līdz 1316 gadījumiem uz 100 tūkstošiem. Kopš pērnvasar izveidots jaunais novads, kopumā saslimuši 4073 cilvēki.

Mudina potētis. Arī pret gripu

Kuldīgas novadā potēšanu pabeiguši 63% iedzīvotāju, 22% saņēmuši balstvakcinu.

Kuldīgas slimnīcas vakcinācijas kabinetā janvārī poti pret kovidu saņēmuši 830 cilvēku: šo procesu sākuši 88, pabeiguši 100, bet balstvakcīnu saņēmuši 642.

Kopā potēšanu pabeiguši 17 500 cilvēku, no viņiem balstvakcīnu saņēmuši 6067. Joprojām noteiktas iedzīvotāju grupas bez maksas var saņemt arī pretgripas poti.

Par kovidu poti bērniem vecāki aicināti vispirms interesēties pie pediatra vai ģimenes ārsta. Ja to nevar saņemt ārsta praksē, tad vakcinācijas kabinetā var pieteikties pa tālr. 29469816 darb dienās no 8.00 līdz 17.00. Bērniem no pieciem līdz 11 gadiem paredzētas speciālas ražotāja *Pfizer-BioNTech* vakcīnas *Comirnaty*, un vienā flakonā ir desmit devu. Tās nevar izmantot bērniem no 12 līdz 18 gadiem, tāpēc tiek sagaidīts desmit pieteikumu un tad ielānāts laiks. Uz poti aicināti arī bērni no 12 līdz 18 gadiem, viņus var pieteikt pa tālr. 8989, bet, ja bērns lieto internetbanku, tad arī portālā www.manavakcina.lv.

Savukārt valsts samaksāto pretgripas vakcīnu tagad var saņemt visi bērni līdz 18 gadiem un pieaugušie, sākot ar 50 gadiem. Vēl to var saņemt grūtnieces, pedagogi, Nacionālo bruņoto spēku pārstāvji vai Iekšlietu ministrijas iestāžu amatpersonas ar speciālajām dienesta pakāpēm, ieslodzījuma vietu darbinieki. Bez maksas tā pienākas arī tiem pilngadīgajiem no riska grupām, kam ir hroniskas plaušu, sirds un asinsvadu, vielmaiņas vai nieru slimības, imūndeficīts un psihiskas saslimšanas.

Inta Jansone

Aicina jauniešus – Nāc tīmeklī

Pusotru gadu Kuldīgas novada jaunieši varēs katru mēnesi satikties citā vietā un runāt par sev svarīgo – šādu iespēju piedāvā līdzdalības projekts *Nāc tīmeklī*.

Uz to aicina V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas pašpārvalde kopā ar Alsungas jauniešu biedrību *Liepu ielas radošais kvartāls*. Šīs darbības nolūks ir stiprināt jauniešu kopienu, atraisot viņos pilsonisko aktivitāti.

Pirmajā reizē V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā novada jaunieši iepazīs projekta uzdevumus un sasniedzamos rezultātus. Trijās darbnīcās apspriestas tādas tēmas kā līdzdalības formas, jauniešu vajadzības un viedokļi, viņu vieta sabiedrībā. Dalībnieki pārrunājuši, kā viņiem visvairāk pietrūkst, diskutējuši ar jaunatnes līderiem. Ikviens tika aicināts iepazīt pats sevi, izvirzīt mērķus un, lai tos sasniegtu, izvēlēties nevis vieglāko, bet gan grūtāko ceļu, jo tas var sniegt vairāk gandarījuma un iespēju.

Katru mēnesi citā vietā varēs iesaistīties neformālajās nodarbēs. Lai rosinātu jauniešu līdzdalību, tiks radīta īpaša tīmekļa vietne. Nākamā tikšanās 26. februārī atkal būs

Novada jaunieši V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā iepazīs projekta *Nāc tīmeklī* uzdevumus un darbojas grupās.

V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas zālē. Stāsta pašpārvaldes prezidents Mārtiņš Stebulis: „Pirmajā reizē iepazīs pašu projektu, bet otrā būs neformālo aktivitāšu cikla pirmā nodarbība, kurā iepazīsim Kuldīgu. Pilsētā plānoti

orientēšanās uzdevumi, bet, vai izdosies, tas atkarīgs no laika apstākļiem.”

Projektu atbalsta Eiropas Komisijas programma *Erasmus+*.

Amanda Gustovska
Mārtiņa Stebulā arhīva foto

Apmaiņas ieceres top Turcijā

Sapulcēt 32 jaunatnes jomā strādājošos no desmit valstīm, lai kopā radītu jauniešu apmaiņas projektus, – tāds nolūks bija programmas *Erasmus+* mācībām*, kurās Turcijas pilsētā Antālijā nedēļu piedalījās Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra speciālisti Ieva Kaltņiece un Toms Girvaitis.

I.Kaltņiece par šo pieredzi stāsta: „Mācības tika rīkotas tāpēc, lai uzzinātu, kā jauniešu apmaiņu rīkot, kam jāpievērš uzmanība gan nacionālā, gan Eiropas līmenī, kādas prioritātes obligāti jāiekļauj, lai apmaiņa būtu kvalitatīva un balstīta Eiropas vērtībās. Mēs ar Tomu ieguvām jaunus partnerus, līdz ar to bija vieglāk veidot projektus, zinot, kādas ir viņu vajadzības un vēlmes, un tās bija līdzīgas mūsējām. Tikām sadalīti grupās pa desmit, kur katra pēc savām interesēm radīja vienu projektu. Mēs ar Tomu bijām katrs savā, taču doma līdzīga – āra aktivitātes, līderība, psiholoģiskā veselība un digitālie rīki.” Mācību laikā tapa projektā, iegū-

Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra darbinieki Ieva Kaltņiece un Toms Girvaitis kopā ar citiem šajā jomā strādājošajiem Turcijā plāno jauniešu apmaiņu.

ti partneri sadarbībai, veicināta izpratne par jauniešu vajadzībām un interesēm, kā arī par to, ko nozīmē īsta starpkultūru mācīšanās un daudzveidība.

„Mums bija iespēja tikties ar Muratpasas (Antālijas administratīvās vienības – aut.) mēru, iepazīt, kā darbs ar jauniešiem notiek citās valstīs, ar

kādām problēmām tur saskaras un kādi varētu būt risinājumi,” tā Ieva.

* *Laboratory for Developing Youth Exchanges* jeb laboratorija jauniešu apmaiņas attīstībai

Amanda Gustovska
Ievas Kaltņieces arhīva foto

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Necieņa pret ģimeni, skolēnam nelegālas cigaretes, suņi savā vaļā

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns.

31. janvāris. Vienos naktī izsaukums uz Gudeniekiem: izcēlies konflikts starp cilvēkiem, kuri draudzīgi piedalījās medībās, bet aizsēdējās pie stipro dzērienu glāzēm. Lūdzam sazināties ar Valsts policiju (VP). Kad gaisma aususi, dodamies uz Baložu ielu – tur kāds nepareizi novietojis auto un tiek cauri ar aizrādījumu. Trīs citi šoferi tiek pie protokola par līdzīgu pārkāpumu 1905. gada ielā. Pēcpusdienā dodamies palīgā VP, jo divi skolēni no Kuldīgas 2. vidusskolas pēc stundām izgājuši, bet mājās nav ieradusies. Pēc pāris stundu meklēšanas abus atrodam sveikus un veselus.

1. februāris. Sūdzība no Padures – kādam īpašumā regulāri iekļūst kaimiņa suns. Dzīvnieka

tajā brīdī tur nav, zvanītājam izskaidrojam, kā rīkoties turpmāk. Apskatām veikala *Maxima* apkaimi, jo tur kāds pāris mēģinot tirgot nezināmas izcelsmes un kvalitātes apģērbus, bet tirgoņus nemanām. Skrundā bez pārkāpumiem. Vakarā videokamerās redzam, ka Pilsētas laukumā vairāki autovadītāji izklaidējas driftējot. Sagatavojam materiālu un nododam VP.

2. februāris. *Latvijas naftas* degvielas uzpildes stacijā atkal pieklīdis suns, bet to nekur neredzam. Priedainē pie jaunā spēļu laukuma atstāta būvgružu kaudze, pa kuru slidinās bērni, bet no tās laukā rēgojas metāla stieņi. Apītinām ar spilgtu lentu, ziņojam atbildīgajam. Grants ielā esot dzērājs – kad piebraucam, tomēr saņemam un dodam mājup.

3. februāris. Naktī braucam uz Skrundu, jo kāds skaļi klausās

mūziku. Pēc pārrunām atskaņotājs izslēgts. Dienā apbraukājam pagastus ap Skrundu – pārkāpumu nav. Padurē pretēji zīmei auto piebraucis pie dīķa peldvietas un iestrēdzis. Vadītājs skaidro, ka zīmi nav redzējis, un, kad atbraucam, viņa auto tiek vilkts prom. Turlavā skolēna somā atrastas cigaretes. Viņš raksta paskaidrojumu, turklāt uz paciņas nav Latvijas akcīzes markas – tā ir kontrabanda. Ziņojam VP. Vakarā Liepājas ielā vīrietis piekasoties garāmgājējiem. Viņš ir kopā ar trim citiem – ar visiem notiek pārrunas.

4. februāris. Snēpelē, Raņķos, Ciecerē pārkāpumu nav. Zvans: Virkas ielā dzīvoklī atrodies daudz bērnu un dzīvnieku, iespējams, ir antisaniāri apstākļi. Apskatām, bet nekā tamlīdzīga nav. Kurmalē suns regulāri klai-

no, iespējams, saplosījis meža dzīvnieku. Saimnieks to nedz apstiprina, nedz noliedz un sola salabot savu žogu. Tad izsaukums uz citu vietu, kur svešs suns plosot kaimiņa žogu. Notiek pārrunas ar īpašnieku. Pelčos, Ēdolē, Alsungā viss mierīgi. Vakarā dodamies uz vietu, kurā agrāk sievietei noteikta pagaidu aizsardzība pret vardarbību. Torņa ielā konflikts starp dzīvesbiedriem. Kad aizbraucam, vīrietis jau nolicies gulēt. Pamodinām, un viņš sāk pret sievieti un bērniem izturēties necienīgi. Bet no iesnieguma un nošķiršanas sieviete atsakās, jo tas varot traumēt bērnus. Iesakām vērsties bāriņtiesā.

5. februāris. Četros no rīta zvans: dzīvoklī Liepājas ielā bez uzraudzības atrodies vairāki bērni, kuru māte ir citur Pētera ielā. Abas vietas apskatām, bet

viss kluss, logi tumši, zvanītājam telefons izslēgts. Saņemam ziņu, ka kāda biedrība iecerējusi Pilsētas laukumā tikties ar iedzīvotājiem, pastāv bažas par neatļautu pulcēšanos, bet ierodas vien četri cilvēki. Mārtiņsalā glābēju stacijai atvērtas otrā stāva durvis, bet uzlauztas tās nav. Vakarā atkal braucam uz dzīvokli Piltenes ielā, kura iemītniekiem noteikta nošķiršana. Viss mierīgi.

6. februāris. Sešos no rīta zvans no slimnīcas: vīrietis laužas gar personāla automašīnu durvīm. Pirms tam viņš ar ātro palīdzību tur nogādāts ar galvas traumu, bet pēc apstrādes izlaists. Mēs aizvedam mājās. Skrundā, Raņķos, Snēpelē pārkāpumu nav, arī Alsungā viss mierīgi.

Nedēļas laikā par dažādiem pārkāpumiem pie soda kvītīm tikusi desmit autovadītāju.

Restaurēta puse baznīcas logu

„Tas ir ilgi nācis darbs. Nav bijis ātri un viegli, bet ar rezultātu esam ļoti apmierināti,” tā par pagājušogad paveikto Rendas baznīcas ziemeļu fasādes logu restaurāciju saka viens no projekta vadītājiem Jēkabs Šalms.

VAJAG ZINĀŠANAS UN NAUDU

Piecu logu atjaunošana sāka jūnijā pēc restauratora Edgara Raituma darbu apraksta. Bet ideja bijusi senāka. „2016. gada ziemā pēc mūsu lūguma atbrauca pašvaldības restaurācijas speciālists Jānis Mertens, uzrakstīja logu apskates atzinumu ar ieteikumiem, kas darāms. Mums bija vēlme to realizēt, bija atzinums, saprātām, kas jādara, taču tikai pēc vairākiem gadiem beidzot esam izdarījuši pusi. Pirmo piecu logu komplektus esam atjaunojuši,” skaidro J.Šalms un piebilst, ka iepriekš bijušas citas prioritātes un trūcis naudas.

Pirms dažiem gadiem pabeigta apjomīga jumta pārbūve, gan nomainot konstrukcijas, gan pārlielot segumu. J.Šalms stāsta, ka tad radusies iespēja plānot logu remontu: „Mēs atradām Edgaru Raitumu, kurš bija gatavs iesaistīties. Tā tomēr ir gana specifiska lieta, un jābūt atbilstoši kvalifikācijai, turklāt viss jāsaprot ar Nacionālo kultūras mantojuma

Logs pirms un pēc restaurācijas.

pārvaldi, jo Rendas baznīca ir kultūras piemineklis. Draudzes rīcībā nebija tāda finansējuma, lai to izdarītu paši, tāpēc pieteicāmies pašvaldības konkursā, kur guvām atbalstu. Arī Valsts kultūrkapitāla fonds mūs atbalsta.”

J.Šalms atklāj, ka procesu kavējusi arī darba specifika, jo restauratoru ir maz un visi aizņemti, tāpēc tiem grūti piekļūt: „Restauratoram darbu rinda ir ievērojama. Arī Edgars ņem projektus uz priekšu un sāk tos tikai pēc krietna laika, kad pienākusi kārtā. Vispirms tika izvērtēti apkārtnes speciālisti un tas, ko viņi var piedāvāt, bet izvēle ir ierobežota.”

LABU GRŪTĀK NOPIRKT

Baznīcas logiem ir divas daļas: iekšlogs un ārlogs. Pirmie pieci

aizvesti uz restaurācijas darbnīcu Kuldīgā. Kad tie atvesti atpakaļ un ielikti, uz Kuldīgu aizceļojuši pieci pārējie. Restaurators arī pārkrāsojis dekoratīvās restes, atjaunojis rāmjus, saglabājis senlaicīgās skārda palodzes. Ir attīrītas koka daļas, tās protezētas, gruntētas un krāsotas. Stikli ir saglabāti, bet trūkstošie, tajā skaitā krāsainie, aizvietoti ar tā saukto atgūto stiklu.

Restaurācija beigusies decembrī, kaut arī projekta nolikumā un līgumā ar pašvaldību norādīts, ka jāpabeidz līdz 30. novembrim. „Iznāca par mēnesi aizkavēties, jo kokmateriālu cena un arī iespēja tos iegūt kovida laikā pēdējos divos gados diemžēl ir apgrūtināta. Cenas ir augstas, un labs materiāls grūtāk pieejams,” norāda J.Šalms.

Rendas evaņģēliski luteriskā baznīca.

PALDIES PAR PADOMU

Ar Kurzemnieka starpniecību J.Šalms vēlas pateikt paldies Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes Kuldīgas reģionālajai nodaļai, kur sniegts padoms. Pateicība arī pašvaldības darbiniekiem: „Viens ir tas, ka viņiem formāli jātur rūpe par projektu, jo mēs saņemam finansējumu. Bet es novērtēju to, ka viņi neliedza padomu jautājumos, kas varbūt mums pašiem jāsaprot vai jāzina. Darbinieki vairākas reizes brauca procesu uzraudzīt, lai redzētu, kādā stadijā esam. Mēs draudzē neviens neesam ne celtnieks, ne restaurācijas speciālists – tas viss ir jauns un nezināms.”

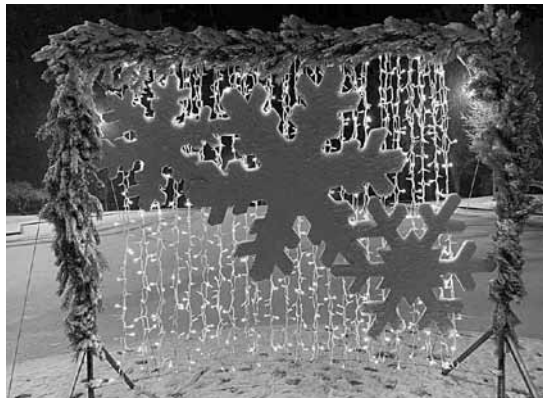
Darba izmaksas ir 10 034 eiro,

no kuriem 5000 eiro saņemti pašvaldības konkursā. Tajā pusi summas restaurācijai un konservācijai var iegūt valsts kultūras pieminekli novadā. 2000 eiro saņemti no Valsts kultūrkapitāla fonda, pārējo segusi luterāņu draudze no pašas uzkrājumiem un ziedojumiem.

Tālāk tiks atjaunoti pieci logi dienvidu fasādē. „Mums ir pozitīva ziņa, ko saņēmām nupat. Pašvaldība arī šīgada konkursā piešķirusi 5000 eiro atlikušo logu restaurācijai, līdz ar to tas tiks paveikts jau šajā gadā,” priecājas J.Šalms.

Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes arhīva foto

Strādāt tā, lai visiem prieks

Pagasta pārvaldes foto

Ziemassvētku rotājumus pērn Rendā radījuši saimniecības daļas vadītājs un viņa palīgs, lietvede, kultūras organizatore, sētniece un citi.

Rendas pagasta pārvalde pirms dažām dienām saņēmusi atzinību konkursā *Ziemassvētki Kuldīgas novadā, ko dome piešķirusi par skaisti izrotāto centru.*

Radot svētku noskaņu, krāšņām lampiņām izgaismotais pagasta centrs gada nogalē priecēja gan caurbraucējus, gan vietējos. „Kopš 2017. gada katru gadu saņemam uzslavas gan no iedzīvotājiem, gan vadības. Svarīgi, ka to novērtē mūsu cilvēki, – man tas ir lielākais prieks. Ja novērtē arī dome, tad viss kārtībā, bet mana prioritāte ir iedzīvotāji,” priecājas pārvaldes vadītāja Kristīne Kuzmina.

Viņa norāda, ka jau augustā tikās ar savu komandu, lai sapulcē visi kopā nolemtu, kā pagasta centru rotāt. „Jau tad zinājām,

ko darīsim. Rotājumu virtenes nopirkām vasaras sākumā, kad bija atlaides. Ārpalpojumu neņemam, jo visu izdarām paši – rotājumus veidojam un uzliekam,” skaidro K.Kuzmina.

Noskaņas radīšanā iesaistījās vesela komanda: gan saimniecības daļas vadītājs un viņa palīgs, gan lietvede, kultūras organizatore un sētniece. Pārvaldniece stāsta: „Eņģeļiņus, kas pielikti pie laternu stabiem, veidoja lietvede. Lielo kubu taisīja abi puīši, pie bibliotēkas un ambulances rotāja sētniece. Mums katrs dara savu darbu. Es arī tepat esmu, nopērku un atvedu, ko vajag.” Eņģeļiņi izgriezti jau laikus, un katru gadu viss sagatavots tā, lai iekļautos plānā. Pēc 18. novembra jābūt gataviem

rotājumus izlikt pagasta centrā.

„Pirmajos gados bija grūti iekustināt, bet pēc tam cilvēki priecājās. Šogad gāja ļoti raiti – paši pieteicās un izteica savas domas, nebija neviens jāmudina. Darbinieki sapratuši, ka esmu prasīga. Ir svarīgi, lai iedzīvotāji redz, ka patiešām viss notiek. Man šķiet: jābūt tā, lai iedzīvotāji jūt, ka pagasta pārvalde ir atvērta, ka mēs nākam strādāt viņiem. Mums par to maksā algu. Ja kādam kaut kas nepatīk, tad jāiet strādāt citur. Jau piektais gads pagājis, un visi ir sapratuši. Labāk izdarīt laikus. Šorīt kopā tīrījām sniegu, jo sētniece apslimusi. Lietvede, es, kultūras organizatore – mēs visas gājām. Es pirms tam uzrakstīju vēstulītes, lai sagērbjamies silti un ejam talkot,” atklāj K.Kuzmina.

Īvandes ūdenskritums uzplūdis

Kristīnes Kuzminas foto

Pašlaik ūdenskritumā straume ir ļoti spēcīga.

„Pa ziemu un pavasaros Īvandes upītes ūdenskritums ik pa laikam uzplūst. Vasarā ūdens ir mazāk, bet tagad daudz, varbūt līdz pavasarim noturēsies. Katrā ziņā tagad ir vērts atbraukt uz Rendu un to apskatīt,” aicina pārvaldes vadītāja Kristīne Kuzmina.

Janvāra beigās pēc vētras un sniegpuetņa nāca atkusnis. Arī nokrišņu dēļ līmenis upēs cēlās, un Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs Kurzemē izsludināja dzeltenu brīdinājumu. Līmenim strauji ceļoties, vēlāk daļā Kurzemes, tajā skaitā Kuldīgas apkārtnē, tika izsludi-

nāts oranžais brīdinājums par zemāko vietu applūšanu.

Arī Rendai cauri plūstošā Īvandes upe šajās dienās pamatīgi uzplūdusi, ūdenskrituma tecējumu padarot spēcīgu. Par iespaidīgo skatu sajūsminājās arī daudzi sociālo tīklu lietotāji, kas feisbukā dalījās ar iedzīvotāju uzņemtajiem video. Pie viena ieraksta atrodams arī tāds Andra Bērziņa komentārs: „Es domāju, ka mums uz šīs upītes kādā vietā vajadzētu uztaisīt kādu gudru elektrostaciju, tādu, lai neko neizpostītu. Pie reizes būtu kāds labums, piemēram, pašiem savs ielu apgaismojums bez maksas...”

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Iedzīvotāju labklājībai un sakārtotai videi

Pašvaldības iestādei *Kuldīgas attīstības aģentūra* ir vairākas funkcijas: plānot novada attīstību, sagatavot un ieviest investīciju projektus, iegūt Eiropas Savienības fondu un citu finansējumu, lai veicinātu arī uzņēmējdarbību. Par šīgada uzdevumiem stāsta aģentūras vadītāja DACE ŠĒLE.

ARĪ REMIGRĀCIJA

Iedzīvotāji visvairāk pamanot projektu vadību. „Mūsu atbildībā ir ne visu, bet lielas daļas Eiropas fondu un cita ārvalsts finansējuma piesaiste pašvaldības infrastruktūrai. Vēl viena atbildības joma ir vadīt būvniecības projektus no projektēšanas līdz objekta nodošanai. Ir reizes, kad abas sfēras saskaras, tas ir, mēs gan būvējam, gan sākotnēji rakstām projektu un to īstenojam,” skaidro D.Šēle.

Pērn aģentūra sāka vadīt arī remigrācijas jautājumus, un ar tiem strādā uzņēmējdarbības atbalsta speciāliste Elīna Voika. „Mums ir iecere, kā šī tēma varētu izskatīties pašvaldības jaunajā mājaslapā. Tiks sagatavoti arī videomateriāli,” stāsta D.Šēle. „Pagājušais gads bija pandēmijas paēnā, bet ar visu

to notika e-pasta sarakste, bija iesniegumi, zūmi. Nesen vecāki lūdza remigrācijas koordinatorei risināt situāciju ar pedagogiem, jo paši daudzus gadus dzīvojuši ārzemēs un bērnam pirmā valoda nav latviešu. Tāpēc pārceļoties ir problēmas ar mācībām. Vēl mums ir darbs ar tiem, kuri atgriezušies, jo viņiem jāintegrējas sabiedrībā.”

DAŽĀDAS IE CERES

Būvniecības ieceres, arī nelielas, no projekta līdz nodošanai visai bieži neizdodas pabeigt gada laikā. „Tad turpinās tas, kas iesākts iepriekšējā gadā vai vēl agrāk,” paskaidro vadītāja. „Par būvniecību novadā atbildam ne tikai mēs, bet arī pagastu pārvaldes, iestāžu vadītāji un vēl citi.”

„Darba daudz, un projektiem jābūt augstā gatavībā, lai, tiklīdz paveras iespēja saņemt attiecīgās jomas finansējumu, mēs varam konkursā startēt,” saka Kuldīgas attīstības aģentūras vadītāja Dace Šēle.

Kuldīgā

NO ĒKĀM LĪDZ ROTAĻU LAUKUMIEM

● *Ēku fasādes daļu un telpu atjaunošana un pārbūve, teritorijas labiekārtošana daudzfunkcionāla sociālā atbalsta dienesta centra vajadzībām Liepājas ielā 14.* Tam iegūts sociālās jomas finansējums, un ēka tiks pielāgota mērķgrupām. „Bijām tikuši tālu, tomēr ar projektētājiem lauzām līgumu. Notiek jauns iepirkums, un tas, kas uzvarēs, gan projektēs, gan būvēs,” tā D.Šēle.

● *Ēkas pārbūve par sociālo grupu māju Leona Paegles ielā 12.* Vajadzīga papildu projektēšana, un tas ietekmē būvdarbu gaitu. „Nereti atklājas neparedzēti papilddarbi. Te bija plānots vairākas nesošās sienas saglabāt. Noņemot smukumus, atklājās patiesība. Vai, ēku būvējot, trūcis materiālu, vai bijis cits imesls, bet siena sastāvēja no javas, ķieģeļu atlikumiem un koka daļām, tā radot bīstamību. Tagad autoram risinājums jāpārziņē, un tam vajag ekspertīzes atzinumu. Pēc visu pušu saskaņojuma būvnieks darbu var turpināt,” skaidro D.Šēle.

● *Bērnu rotaļu laukumu būvniecība Saules un Rožu ielā Kuldīgā, Padurē un Turlavā.* Pērn bija jāizbūvē septiņi rotaļu laukumi. Ir pagūts Priedainē, Virkas ielā un Liepājas ielā 54c, laika apstākļu dēļ nedaudz pietrūka, lai darbu pabeigtu Mucenieku ielā. Tiek gatavota dokumentācija, lai laukumus varētu sākt būvēt Padurē un Turlavā, vēlāk pavasarī arī Saules un Rožu ielā. Rudens pusē iecerēts projektēt jaunus rotaļu laukumus.

● *Ventas rumbas izgaismošana.* Projektā ir tehnoloģiskais pārtraukums. „Šis izrādījās viens no vissarežģītākajiem, jo rumbu

izgaismot ir ļoti grūti. Tai ir lauza līnija, ūdens slikti atstarojas, arī saskaņošana ar Valsts vides dienestu un Dabas aizsardzības pārvaldi bija laikietilpīga,” stāsta D.Šēle.

● *Strūklakas un tai pieguļošās teritorijas atjaunošana 1905. gada parkā.* Pagājušajā gadā beidzās projektēšana, ir izsludināts iepirkums būvdarbiem. „Kad visu izdosies realizēt, daudzi būs priecīgi. Paredzēts atjaunot tēlnieces Līvijas Rezevskas skulptūru (tautā saukto Anniņu – red.), labiekārtot apkārtni, pārveidot baseinu.”

● *Kultūras centra ēku un pagalma pārbūve un atjaunošana.* Projekts ir apstiprināts, izsludināts iepirkums būvdarbiem. „Gaidām arī Ministru kabineta noteikumus, lai atklātā konkursā mēģinātu iegūt valsts investīcijas,” saka D.Šēle.

● Notiek darbs pie suņu mācību laukuma Lapegļu ielā.

● Tiek domāts uzlabot vides pieejamību Aizputes ielā – turpināt atjaunot ietvi un izveidot gājēju pāreju.

● „Darba kārtībā vēl ir vairākas ieceres. Izsludināts konkurss par Kohēzijas fonda finansējumu ar mērķi ieguldīt *Natura 2000* teritorijās. Ir būvprojekts skatu tornim Pārventā. Ja izdosies naudu iegūt, tornis būs, bet bez trošu ceļa. Tā vietā piedāvāsim interaktīvu veselības maršrutu.”

IZGLĪTĪBAS KVALITĀTEI

● *Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma tehnoloģiju parka izveide Kalpaka ielā 1.* Valstij piederoša objekta būvniecībai ir pašvaldības atbalsts – ap 250 tūkstošiem eiro.

● *Kuldīgas Centra vidusskolas atjaunošana un teritorijas labiekārtošana, stadiona izbūve.* Stadionā ir tehnoloģiskais pārtraukums. Pašā skolā būvniecība notiek.

● *Kuldīgas 2. vidusskolas sporta zāles atjaunošana.* Skolu modernizācijas projektā vēl viena kārtā. Divas jau īstenotas: pārbūvēts jaunā korpusa pirmais stāvs, tad otrais un trešais.

● *Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas ventiācijas ierīkošana.* Darbs notiek jau no rudens un tuvojas beigām.

● *Bērnu un jauniešu centra rekonstrukcija.* Darbs rit, pavasarī plānots mēbeļu iepirkums. „Kā jau vecai ēkai būvdarbos ir atklājumi. Pirmais, kur darbi iekāvējās, bija zāles grīda. To atverot, atklājās metāla konstrukcijas, par kurām neviens nenojauta. Jāpārprojektē, lai būtu vienāds grīdas līmenis ar blakus telpām,” teic D.Šēle.

● *Ēku pārbūve energoefektivitātes uzlabošanai Virkas ielā 13 un 15.* „Jaunajā plānošanas periodā uzsvars ir uz zaļo kursu. Energoefektivitātē vajadzīgi lieli ieguldījumi: jāmaina sporta nama jumts, ēka jāsilina, jāmaina apkure.”

● Vēl projektēšana notiek Rendā, kur bibliotēku pārbūvēs par pirmsskolas izglītības iestādi.

● Ēdoles pamatskolai tiks atjaunots jumts.

DROŠĪBAI UN ATTĪSTĪBAI

● *Zāģu ielas izbūve.* Iela jau tikpat kā izbūvēta, bet ir tehnoloģiskais pārtraukums – tiklīdz laika apstākļi ļaus, darbi tiks pabeigti un iela tiks nodota. Tāpat Ēdoles ielā plānota ietve no Alsungas

ielas līdz apvedceļam, savienojot ar jauno posmu. Paredzēta arī Lapegļu, Tehnikas, Virkas, Īsās un Akmens ielas pārbūve – kādā apjomā, noteiks iepirkums. „Eiropas fondiem ir iesniegts projekts. Mērķis – attīstīt teritoriju uzņēmējdarbības atbalstam, pieveikt komunikācijas, apgaismojumu, izbūvējot ietvi,” teic D.Šēle. Tāpat top risinājumi Pasta un Jelgavas ielas posmu no Pasta līdz Mucenieku ielai un Skolas ielas pārbūvei. „Skolas ielā būs nepieciešami ieguldījumi Alekšupītes tiltiņa atjaunošanai, un tas būvniecību sadārdzinās. Līdzīga situācija arī Pasta ielā,” saka D.Šēle. Turpināsies pašvaldības ceļu atjaunošana pagastos.

● *Gājēju pārejas un apgaismes izbūve satiksmes drošībai Stendes ielā pie Kuldīgas vecā tilta.* Darbs sāksies pavasarī. Iedzīvotājiem sarežģījumi būvdarbu dēļ varētu būt divas trīs nedēļas. „Šajā vietā ļoti vajag satiksmes drošības risinājumu, jo tur visvairāk koncentrējas tūristi. Gan viņi, gan iedzīvotāji tiek apdraudēti lielās satiksmes plūsmas dēļ, īpaši tūrisma sezonā,” teic D.Šēle. Stendes ielas stāvlaukumā plānota publiskā tualete. Paredzēta Pārventas grāvju atjaunošana kopā ar ielu dubultās virsmas apstrādi. „Ieguldījumi notiek pa posmiem. Vēl ir ielas, kas jāuzlabo. Piemēram, lai Jaunsaimnieku ielai uzklātu dubulto virsmu, vispirms jāsakārto grāvji,” skaidro D.Šēle. Zemeņu ielā plānoti lietusūdens atvades tīkli un pieslēgums līdz Īvandes ielai.

● *Sadzīves kanalizācijas tīklu būvniecība Strēlnieku un Darba ielā.* Situācija izrādījies sarežģīta: plūstošās smiltis, augsts gruntsūdens, pieeju vajadzēja daļēji pārstrādāt. „Lai darbu darītu trīs četru metru dziļumā, iela būs jārok visā platumā,” stāsta vadītāja.

● Projektēšana iecerēta Rātskunga ielas pārbūvei, kanalizācijai un ūdensvadam Dzelzceļa, Tīruma, Laimdotas, Priežu un Kraujas ielā, arī Rudzu un Zirņu ielas būvniecībai un Upes ielas pārbūvei.

Skrundā

● *Parka, Rūpniecības un Robežu ielas Skrundā un Skolas ielas Jaunmuižā pārbūve un atjaunošana.* „Būvniecības iepirkums beidzies, gaidām, kad Ministru kabinetā apstiprinās noteikumus pašvaldības kredītiem. Šeit ir labais stāsts – Skrundai jau bija izstrādāta būvniecības dokumentācija,” piebilst D.Šēle. Tāpat iecerēta Kuldīgas un citu prioritāro ielu projektēšana.

Alsungā

● *Projektēšana publiskās tualetes pārbūvei Rožlaukuma zaļajā zonā.*

● *Pils dienvidu korpusa logu un durvju restaurācija.*

Nīkrācē

● *Daudzdzīvokļu mājas pārbūve par dažādu sociālo grupu kopdzīvojamu māju Dīka ielā 1, Dzeldā.* Jūlijā aģentūra no bijušā Skrundas novada pārņēma šo būvniecības ieceri. Dzeldā, Torņa ielā 6, būs vēl viens projekts par pandusu un iekārtojumu dienas aprūpes centram un specializētām darbnīcām.

Pelčos

● *Pils pagraba pārseguma pastiprināšana un balkona pārbūves 2. kārtā,* kas ietver Pelču pils ziemeļu fasādes lieveņa un balkona atjaunošanu.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Vieta, kur zināšanām, iztēlei un mākslai būt

Ejot garām Kuldīgas vecās slimnīcas ēkām Kalpaka ielā 2 un 4, teju ikkatrs ar interesi nolūkojas, kā tās pārtapušas, un paraugās uz ķieģeļkrāsas namu jeb tā saukto Adatu fabriku. To plānots nodot pavasarī, un tajā būs mājvieta Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) filiālei un vēl daudziem. Lai uzzinātu, kas paveikts, Kurzemnieks namu izstaigāja kopā ar Kuldīgas attīstības aģentūras vadītājas vietnieci Aigu Vanagu-Poriķi, projekta vadītāju Madaru Liekmani un mākslinieku rezidences projektu koordinatori Jutu Kasakovsku.

Galvenā ieeja Adatu fabrikā būs no stiklotās galerijas puses.

Mākslinieku rezidences projektu koordinatore Juta Kasakovska un Adatu fabrikas projekta vadītāja Madara Liekmane.

Vērienīgais Jēkaba ceļa projekts

- ◆ Atjaunošana Adatu fabrikā jeb valsts nozīmes vēsturiskā notikuma vietā notiek projektā *Jēkaba ceļa kultūras mantojuma un mākslas jaunrades magnēti*. Tajā ar Kuldīgu sadarbojas Sabiles sinagoga, Firksu-Pedvāles muiža un Alsungas pils, kurā plānota jumta pārbūve, logu un durvju restaurācija.
- ◆ Kurzemnieks jau rakstījis, ka diviem Kalpaka ielas namiem būvprojektu izstrādāja arhitektes Zaigas Gailis birojs, kas, vēsturisko ēku saglabājot, papildināja to ar jaunu daļu, piemēram, ir stiklota divstāvu galerija, kas skaidri nolasāma kā cita gadsimta piensūms.
- ◆ Būvniecības konkursā uzvarēja pilnsabiedrība *Ostas celtnieks-Torensberg*. Apmēģinātajos darbos iesaistīti daudzi uzņēmumi, arī vietējie, piemēram, *Būvfirma „Inbuv”*.
- ◆ Adatu fabrikas finansējums – četri miljoni 69 000 eiro: no tā Eiropas Reģionālās attīstības fonda devums ir 1,8 milj., pašvaldības ieguldījums aptuveni tāds pats – miljons un 856 500 eiro, valsts dotācija – nepilni 413 000 eiro.

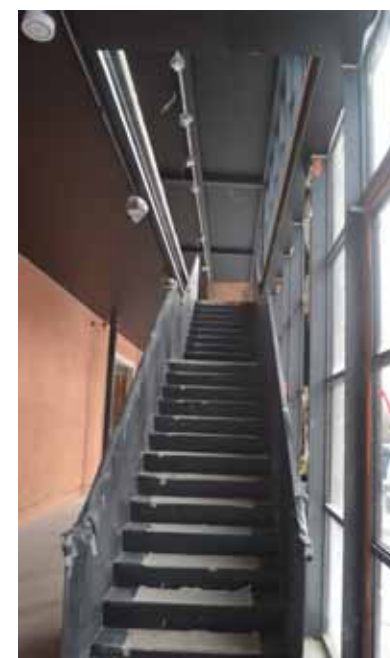
Vecajā slimnīcā pārbūves laikā atklāti pagrabi, kuros vēl glabājās šīrces un citas medicīniskas lietas. Bet šīs telpas ir uzbūvētas no jauna.

Labajā pusē – darbnīca Latvijas Mākslas akadēmijas studentiem un lektoriem.

Studentu telpa. Viņi vairs nesēdēs solos. Mācībām tiks izmantotas jaunas metodes un tehnoloģijas.

Kāpnes uz otro stāvu.

TAPA ILGI

„Sarežģīti ir tad, kad projektā vajadzīgas daudzas izmaiņas, un sarežģīta ir arī pati būvniecība,” saka A. Vanaga-Poriķe. „Sākumā sapratām, ka ir augsts risks grunts izslīdēšanai zem pamatiem. Bija jāmaina tehnoloģija, kā veidot atbalsta sienu un nostiprināt pamatus. Būvniecības termiņš vairākkārt tika pagarināts. Notika pārrunas, un ideālais risinājums tika atrasts – no pilnsabiedrības virsvadību uzņēmās *Torensberg*. Izmaiņas ieviestas arī 2017. gada projektā, jo tehnoloģijas mainījās un jāiet līdzī laukam.

Liels ir atbalsts no Centrālās finanšu un līgumu aģentūras Kur-

zemes nodaļas – jebkurā mirklī var piezvanīt un konsultēties, kā labāk. Nodaļu vada Anita Beke, bet šim projektam vadītāja ir Daiņa Kurzemniece.”

M. Liekmane papildina: „Ļoti manāma ir kovida ietekme – piegāde kavējās. Būvnieks pasūta, piemēram, lampas, tam apsola, ka būs pēc mēneša, bet kavējas krietni ilgāk.”

Līdz gatavībai darāmā vēl daudz, jāgaida arī siltāks laiks, lai fasādi varētu nokrāsot vēlreiz, un jāpabeidz apkārtnes labiekārtošana.

VIETA ARĪ BIZNESAM

Ēkas pirmajā stāvā telpas atvēlēt radošumam, jo mērķis – vienu-

viet apvienot radošas personības un iestādes. Vairākās telpās mājvieta būs Kuldīgas biznesa inkubatoram, blakus tam atradīsies telpa kopradei ar Digitālo inovāciju centru. Vēl pirmajā stāvā būs 3D prototipēšanas darbnīca, viena saistīta ar koku, iegādāti vairāku veidu instrumenti. Ir doma organizēt arī meistarklases, lai interesentiem parādītu, kā izgatavot vienkāršas lietas – no putnu būriša līdz biznesa idejas prototipam, piemēram, mēbelei.

DAUDZ RADOŠUMA

Otrajā stāvā darbosies LMA starptautiskā maģistra programma *Pakalpojumu dizaina stratē-*

ģijas un inovācijas. Pašvaldība ir parakstījusi sadarbības līgumu ar četrām augstskolām: LMA, Rīgas Ekonomikas augstskolu, Lapzemes universitāti Somijā un Igaunijas Mākslas akadēmiju.

Studenti jau darbojas Mākslas namā. J. Kasakovska stāsta: „Ņemot vērā situāciju pasaulē, pirmie divi ir tā sauktie hibrīdga-di. Tas nozīmē, ka mācības daļēji ir klātienē un daļēji tiešsaistē. Tāds būs arī nākamais gads, bet pēc tam gan mācības notiks klātienē. Drīz, 15. februārī, būs uzsaukums studentiem otrajam gadam.

Ko nozīmē *pakalpojumu dizaina stratēģijas un inovācijas*? Tiek veidots dizains kādam pa-

kalpojuma. Ir jau bijušas darbnīcas un vasaras skolas, kurās veidojam dizainu, piemēram, *Latvijas Pasta* pakalpojumiem. Ja iestādei vai uzņēmumam ir problēma, ar kuru tas netiek galā, šeit ir profesionāļi, kas to var atrisināt, jo, problēmu analizējot, var rast jaunas pieejas. Šādi mūsu pastā tika ieviesta klientu numuru sistēma arī ar angļiskiem nosaukumiem, jo ierodas daudz tūristu. Uzņēmumi arvien vairāk vēlas domāt, kā, piedāvājot savus pakalpojumus, rīkoties efektīvāk,” skaidro J. Kasakovska.

Inta Jansone

Lailas Liepiņas foto

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Visskaistākais filmas fragments paātrinājumā

Jaunā, talantīgā dziedātāja GRĒTA GRANTIŅA, kas nākusi no Talsu novada Ģibuļiem, nesēn spēcīgi sevi pieteica mūzikā, uzvarot TV3 šovā *X faktors*. Grēta atzīst, ka tas bijis pārsteigums: „Tajā brīdī redzēju simtiem konfeti gabaliņu un galvā notika salūts! Tādos momentos jau nevar saprast, kas īsti noticis.”

Bērniības foto. Grēta ar draudzeni Lauru Brāli svin savu dzimšanas dienu.

„Katra tikšanās ar manu mentoru Intaru Busuli bija laba smieklu deva,” atceras jaunā dziedātāja Grēta Grantiņa.

Kā sakās tavs ceļš mūzikā?

Man ļoti patika dziedāt jau bērnudārzā, bet, tā kā tētis bērnībā bija sācis spēlēt vijoli, es arī vēlējos to pamēģināt. Iestājos Talsu mūzikas skolas vijoles klasē.

Ar kādu spilgtāko atgādinājumu saistās pats sākums?

Ļoti spilgtu atmiņu nav, ja nu vienīgi tas, ka katru nedēļu pirms solfedžo stundas ar draugiem spēlējām visdažādākās spēles uz vecās mūzikas skolas kāpnēm.

Kāda tev bija bērnība?

Tiešām priekiem pilna, jo nepārtraukti biju kopā ar draugiem un radiem. Pagalma spēles no rīta līdz pašam vakaram!

Kurš mūziķis tad visvairāk iedvesmoja?

Tā kā mammai patīk dziedātāja Bejonse, viņas dziesmas mājās skanēja diezgan bieži. Tā arī es pieķēros viņas talantam un turpinu klausīties vēl aizvien. Mani iedvesmo daudzi pasaules un Latvijas talanti, jo katram ir kas savs.

Kādos konkursos piedalījies iepriekš?

Pirmās bija 15 gadu vecumā, otrs, manuprāt, 17 gados. Es nebiju tas bērns, kas aizrāvās ar konkursiem, jo mani tie mazliet biedēja.

Kāpēc tad izlēmi piedalīties *X faktorā*?

Mani tajā ierunāja vairāki cilvēki, kuri jūta, ka esmu apmaldījies savās domās un sapņos. Vajadzēja kaut ko, lai spētu pati sev pierādīt, ka es varu.

Ko šī pieredze deva?

Es uzskatu, ka šī bija mana vislielākā pieredze visīsākajā laika posmā. Apstiprinājās divas lielas atziņas, kuras visu laiku man atkārtoti vecāki. Pirmā – jo vairāk darīsi, jo vairāk varēsi izdarīt, otrā – tikai da-

rot var iegūt vēlamu rezultātu.

Kura uzstāšanās šovā visvairāk palikusi atmiņā?

Trešajā nedēļā pirmo reizi skatītājiem parādīju, ka vēlos arī kustēties, un tas radīja lielu stresu, jo nezināju, kāda būs reakcija. Ceturtā nedēļa bija visīpašākā, jo tajā dejas stilistika, vairāki dejotāji un tērpi – tas bija daudz tuvāk tam, ko gribu darīt. Mans mazais mērķis, kuru vēlējos šovā parādīt.

Ar kādām grūtībām sastapies, un kā tiki galā?

Man nebija lielu lūzuma brīžu, jo tik jauki cilvēki gan klātienē, gan pa telefonu nepārtraukti atbalstīja, tāpēc sapratu, ka salūzt nedrīkst. Katras nedēļas sākums bija grūtāks, jo visu laiku gribējās jauno, nepabeigto priekšnesumu salīdzināt ar svētdien atrādīto.

Kas ir negatīvais, ar ko nākas rēķināties tādā pašākumā?

Jebkurš jau saprot, ka tie ir negatīvie komentāri, kuri var izsist no iesāktā ceļa. Tādos brīžos palīdz tuvie cilvēki, kuri spēj uzcelt atpakaļ un motivēt skriet uz priekšu.

Bet kas visvairāk pārsteidza?

Es zināju, ka būs kārtīgi jāstrādā, lai rezultāts būtu tāds, kādu esmu iztēlojusies, bet nekad nebiju aizdomājusies, cik daudz detaļu ietver viens priekšnesums. Tā nav tikai dziesma – tas ir priekšnesums, tērps, frizūra, krāsas, attieksme un vēl daudzas lietas.

Vai atgādājās arī kas smieklīgs?

Kopā ar Intaru Busuli (Grētas mentoru, kura dzimtā vieta tāpat ir Ģibuļu pagasts – red.) katra nedēļa bija prieka un smieklu pilna. Šis laiks vienmēr saistīsies ar kaut ko pozitīvu.

Vai jūti, ka uzvarēsi tu?

Man galvenais bija darīt visu tā, lai pati par to būtu priecīga, tāpēc negribēju domāt par uzvaru, jo centos izdarīt vislabāko katrai nedēļai.

Bet ko uzvara tev nozīmē?

Tā ir milzīga iespēja, kuru nevar iegūt tāpat vien. Vesela komanda

X faktora pusfinālā Grēta dzied dziesmu *Make You Feel My Love*.

strādā ar mani, lai sasniegtu vislabāko rezultātu, un tieši tas man bija, ir un būs vajadzīgs. Galvenais ieguvums ir cilvēki, kurus esmu iepazīsies šovā. Uzvaras brīdī likās, ka es visskaistāko filmas fragmentu skatītos paātrinājumā.

Daudzi jau diezgan agri runāja, ka tieši tu uzvarēsi. Kā izdevās iekrist cilvēkiem sirdī?

Uz to man nav skaidras atbildes, jo tur jau saliekas kopā ļoti daudzi faktori: darbs, attieksme pret cilvēkiem, atbildība un citi. Taču varu teikt visiem lielu paldies. Teikšu, kā vecāki vienmēr saka: „Tikai ar darbu var panākt vēlamu.” Tā nu es nepārtraukti darīju to, lai parādītu savu vislabāko versiju.

Kas tevi pēc šova visvairāk baidā?

Līdz šim esmu izpildījusi tikai citu mākslinieku daiļradi, tāpēc lielākās bailes – kā cilvēki uztvers to, ko gribēšu teikt ar savu mūziku un

„Trešajā *X faktora* tiešraidē izpildīju dziesmu *Proud Mary* un pirmo reizi uz skatuves deju,” atklāj Grēta. No kreisās: mentors Reinis Sējāns, dalībnieki Grēta Grantiņa, Eduards Rediko un Viktors Buntovskis.

kā tā izklausīsies.

Kam jāpieņem, lai mūzikas industrijā būtu veiksmīgs?

Jābūt raksturā spēcīgam, lai nepamaldītos citu viedokļos un spētu turpināt paša izdomāto ceļu.

Tev izveidojies krietns atbalstītāju loks. Kas bijis vistrakākais vai jaukākais, kā fani tevi atbalstījuši?

Man šova laikā, gan pēc tā saņēmu ļoti īpašas, atmiņā paliekošas ziņas. Tā kā māsīca ir mana lielākā atbalstītāja, gribu teikt, ka viņa izdarīja visinteresantāko – uz savas mašīnas aizmugurējā loga uzlīmēja manu seju un tekstu, kas cilvēkus aicina balsot par mani finālā.

Kāda ir tava ikdienas pašlaik?

Ar ierakstu kompāniju *Universal Music Latvia* neņēmām nekādu pauzi un uzreiz pēc šova sākām strādāt, lai ātrāk es spētu izdot savu mūziku, un esmu neizsakāmi priecīga, jo pauzes es nespēju izturēt. Latvijas Universitātē studēju par pirmsskolas skolotāju. Godīgi atzīstu, ka tas nav mans kvēlākais sapnis, bet ir labs rezerves variants.

Vai studijas vari apvienot ar karjeru mūzikā?

Nemāku vēl teikt, kā ir, ja mūzikā jau ir karjera. Esmu tikai ceļā uz to, bet šova laikā apvienot skolu ar mēģinājumiem bija diezgan izaicinoši. Vajag milzīgu laika plānoša-

nu, bet kaut kā izdevās – visi darbi un eksāmeni ir nokārtoti.

Ko vēlies papildīt tuvākā un tālākā nākotnē?

Tuvākais sapnis ir izdot pirmo dziesmu un videoklipu. Tālāk ceru sadarboties ar citiem un iepriecināt klausītājus. Lielākais sapnis – manuprāt, jebkurš mūziķis sapņo par pasaules tūri.

Vai raksti pati savas dziesmas?

Cenšos un mācos, jo tas nav vienkārši. Zinu, par kādām tēmām vēlos runāt, un tagad jācenšas to salikt kopā ar mūziku.

Ar kuru mūziķi tu vēlētos sadarboties, ja būtu iespēja?

Būtu priecīga ar ļoti daudziem, bet, ja jānosauc, tad ar Patrišu, Rolandu Ču un Prusaku.

Ko tu novēlētu jauniešiem, kuri savu dzīves ceļu vēlēti meklēt?

Cilvēks savu ceļu meklēs visu laiku. Vienkārši jāsaņem darīt to, ko vēlies, un nebaidīties no paša izdomātiem šķēršļiem. Nepamēģinot jau nezināsi.

Kas tev sagādā prieku?

Es esmu cilvēks, kurš mīl citus un laba laika pavadīšanu ar tuvajiem pat tad, ja citreiz tas nozīmē vienkārši vairāku stundu sarunas.

Kāds vadmotīvs tevi iedvesmo?

Labāk pamēģināt un zināt, ka neiznāca, nekā tad, kad vairs to nespēsi, nežēlot neizdarīto.

Desmit idejas par Eiropu: vērtības, tiesiskums, drošība un migrācija

Cilvēka cieņa, brīvība, demokrātija, līdztiesība, tiesiskums, cilvēktiesības – šis ir sešas Eiropas Savienības (ES) pamatvērtības, kas nostiprinātas visām dalībvalstīm saistošajā Lisabonas līgumā. Šīs vērtības ir aktuālas, runājot arī par migrāciju: no vienas puses, ir svarīgi rūpēties par valstu drošību, jo nekontrolēta migrācija var radīt nopietnu apdraudējumu, no otras puses, nedrīkst pievērt acis uz tām vērtībām, ko Eiropa pati pārstāv. Pašlaik konferencē par Eiropas nākotni ikvienam ir iespēja diskutēt gan par vērtībām, gan drošību, gan migrāciju (un, protams, vairākām citām tēmām, kas skar jautājumu, kādā nākotnē vēlamies dzīvot). Cikla *Desmit idejas par Eiropu* septītā un astotā aptauja veltīta tieši šīm tēmām.

• Aptauju ciklu *Desmit idejas par Eiropu* rīko *Europe Direct* Kuldīgas informācijas centrs kopā ar Skrudas TV un laikrakstu *Kurzemnieks*. Pilnas intervijas ar vērtētājiem var noskatīties raidījumos Skrudas TV *YouTube* kontā.

• Cikls iegājis noslēguma fāzē: no 8. līdz 11. februārim var piedalīties pēdējā aptaujā, kurā balsot par visām labākajām idejām. Visvairāk balsu ieguvušā ieteikuma autors saņems dāvanu karti 100 eiro vērtībā. Saite uz tiešsaistes aptauju atrodama interneta lapā www.kurzemesno.lv.

Vērtības, tiesiskums un drošība

Cilvēktiesības un to interpretācija

Latvijas Pilsoniskās alianses direktore Kristīne Zonberga Latviju pārstāv konferences par Eiropas nākotni plenārsēdēs, kur dalībnieku idejas tiek apspriestas starptautiskā līmenī. Šīs aptaujas tēma – vērtības, tiesiskums un drošība – ir Kristīnes uzmanības centrā, jo viņa iesaistījies darba grupā, kas pievērsusies šim lokam, un raugās, kādi priekšlikumi tiek virzīti no Latvijas.

LATVIJAS IEDZĪVOTĀJU UZSKATI PAR EIROPAS VĒRTĪBĀM

„Lai Latvija varētu konferencē labāk pārstāvēt savus iedzīvotājus, pagājušā gada nogalē notika plašāks pētījums, lai noskaidrotu viņu viedokli. Interesanti, ka iedzīvotāji uztur domu: ES ir vērtību savienība, un, ja kāda valsts šīs pamatvērtības un pamatbrīvības neievēro, ES būtu jārikojas. Kad valstis apsver iespēju pievienoties ES, tās apņemas ievērot vērtības, kas skaidri definētas Lisabonas līgumā, un ir arī zināmi mehānismi, kas tiks izmantoti, lai uzraudzītu, vai tās

tiek ievērotas. Līdz ar to nav gluži tā, ka, iestājoties ES, tās varētu neievērot, un arī iedzīvotāji gan Latvijā, gan citur Eiropā pāduši viedokli: jāņem stingrāka nostāja, ja kāda valsts tās neievēro.”

KOMENTĀRS PAR CITU KONFERENCES DALĪBNIKU IDEJĀM

„Es uzskatu, ka vērtības un tiesiskums ir pamatu pamats, līdz ar to man vistuvākās ir idejas, kas saistītas ar cilvēktiesību stiprināšanu un to, kā izveidot vērtību, tiesību un tiesiskuma pārskatīšanas mehānismu. No vienas puses, tā ir pašsaprotama tēma – vērti-

bas ir caurvijošs pamatprincips, kas nostiprināts arī juridiski –, tomēr tas ir arī ētikas jautājums. Praksē redzam, ka katrs tomēr vērtības interpretē citādāk. Tās pašas cilvēktiesības – kur ir to robeža? Un arī katras valsts lēmumu pieņemšanā interpretācijas mēdz atšķirties. Līdz ar to konference ir lieliska iespēja diskutēt, kā šīs vērtības saprotam un iedzīvinām gan ikdienas līmenī, gan pieņemot normatīvos aktus.”

KOMENTĀRS PAR APTAUJAS DALĪBNIKU IDEJĀM

„Iesniegtās idejas pamatā sašķir ar to virzienu, kas parādās

Kristīne Zonberga.

ES līmenī, bet ir, protams, arī atšķirības. No vienas puses, ir viedokļi, ka Eiropai cilvēktiesību ievērošana dalībvalstīs jāuzrauga un, ja ir pārkāpumi, tad arī jāsoļda, bet, no otras puses, ir cilvēki, kuri domā pretēji: ka Eiropai nevajadzētu iejaukties. Šī tendence

neatšķiras no pārējās Latvijas un citu valstu iedzīvotāju viedokļiem, kuros arī parādās pretstatī. Vēl interesanti, ka starp idejām parādījās dzīvnieku labturība, kas ļoti dominē Eiropas līmenī. Jāatzīmē: arī ārpus konferences Eiropas Komisijā jau ir pieņemti lēmumi, ka turpmāk tam sekos līdzīgi stingrāk.”

UZVARĒJUSĪ IDEJA

„Neslēpšu, ka manas mīļākās tēmas ir cilvēktiesības un demokrātiskās vērtības, tāpēc izvēlējos cilvēktiesību ievērošanu dalībvalstīs, jo ikviena ideja var tikt īstenota tikai tad, ja ir ievērota šī universālā vērtība. Ikvienam jādod iespēja apvienoties organizācijās, brīvi, bez cenzūras izteikt viedokļus, jo tas ir pamatu pamats.”

Migrācija

Arī mēs varam citiem palīdzēt

Jautājums par migrāciju konferencē skatīts attiecībā uz ārējo migrāciju jeb tiem cilvēkiem, kuri no citām valstīm ierodas ES. Uz sarunu aicinājam Miku Celmiņu, vienu no kustības *Vieglī palīdzēt* aktīvistiem.

Pērn organizācija saņēma Eiropas Pilsoņu balvu par akciju Baltkrievijas iedzīvotāju atbalstam. Tā tika organizēta, lai palīdzētu tiem baltkrieviem, kuri saskārās ar represijām, kad pēc prezidenta vēlēšanām piedalījās protesta akcijās. Taču Mīka darbība, atbalstot cītautiešus, ir daudz plašāka – 2018. gadā viņš kopā ar domubiedriem nodibināja starptautiskās organizācijas *Make Room* pārstāvniecību Latvijā, kuras mērķis ir sabiedrībā efektīvāk iekļaut jaunpieņacējus, īpaši tos, kuriem ir mazāk iespēju: ārvalstu studentus, patvēruma meklētājus, cilvēkus ar bēgļa vai alternatīvo statusu.

VEDOKLIS PAR MIGRĀCIJU NO BALTĀKRIEVIJAS

„Situācija ir ļoti sarežģīta. Tie, kuri nokļūst pie mūsu robežām,

vairs nav baltkrievi vai to valstu pilsoņi, kuri tur uzturas ilgi, bet gan organizētā plūsmā nelegitīmā režīmā pārvadāti cilvēki, galvenokārt no Irākas, kuriem melots, ka Eiropā tiks nodrošinātas darbavietas vai cits legāls uzturēšanās veids. Tas ir viens no pilsoņa Lukašenko spiediena mehānismiem, kā parādīt savu varu un ietekmi. Cilvēki ir ķīlnieku lomā – viņiem kaut kas apsolīts, daži atdevuši pēdējo naudu, lai šeit nokļūtu, bet tad sastopas ar pilnīgi citu realitāti. Ņemot vērā lielo cilvēku skaitu, valsts nostāja ir tāda, ka uz robežas viņiem nav iespējas pieteikties patvērumam, līdz ar to nevar izskatīt, vai būtu pamatots iemesls to iegūt. Valdībai ir tiesības šādu kārtību noteikt, jo tas skar valsts drošību, taču mūsu kā pilsoniskās sabiedrības pienākums ir palīdzēt

Miks Celmiņš.

nodrošināt pēc iespējas humānākus apstākļus, kad viņi ir mūsu pierobežā: vai tās ir siltas drēbes, ēdiens vai telefona uzlādēšana, vai palīdzība sazināties ar tiem tuviniekiem, kuri jau pirms valdības lēmuma ir paspējuši robežu šķērsot.”

KOMENTĀRS PAR CITU KONFERENCES DALĪBNIKU IDEJĀM

„Vairākas sildīja manu sirdi, piemēram, ka Eiropā vajadzētu ieviest kopēju migrācijas un patvēruma meklētāju politiku, kas

nodrošinātu taisnīgāku bēgļu pārdali ES un veicinātu integrāciju sabiedrībā. Šis regulējums atstāts katras valsts pārziņā, un vienots būtu tikai atbalstāms. Būtu solidāri un labi, ja citas valstis nāktu palīgā tad, kad pēkšņi kādā valstī ierodas daudz patvēruma meklētāju un tā nespēj tos jēgpilni iekļaut sabiedrībā. Tāpat būtu labi, ja cilvēkam, kurš nav ieguvis alternatīvo vai bēgļa statusu, palīdzētu droši atgriezties izcelsmes valstī.

Bija arī idejas, kurām nevaru piekrist: piemēram, ka imigranti, kuri Eiropā dzīvojuši jau ilgi, bet pastrādājuši noziegumu, būtu no ES izraidāmi. Šo jautājumu es pats sev ik pa laikam uzdošu: „Cik ilgi cilvēks skaitās imigrants? Cik ilgi jānodzīvo kādā valstī, lai mani vairs neuzskatītu par tādū?” Latvijā ir tādi ārvalstu studenti, kuri šeit dzīvo vairākus gadus, ir iemācījušies latviešu valodu, izveidojuši attiecības ar vietējiem, strādā. Ja kāds izdarītu sodāmu rīcību, mēs viņu nevis tiesāsim un sodīsim, bet vienkār-

ši deportēsim? Tā ir diezgan tra-ka ideja, bet, ja kādam tā liekas aktuāla, par to noteikti jādiskutē. Es ļoti labprāt šādā diskusijā piedalītos.”

KOMENTĀRS PAR APTAUJAS DALĪBNIKU IDEJĀM

„Izlasīju visas, un viena no mīļākajām ir ļoti skaisti uzrakstīta: „Šis viss ir ļoti sarežģīti. Cilvēkmīlestība un ticība labajam, cik nu tas ir iespējams.” Šī varbūt nav ideja, drīzāk novēlējums. Es gribētu, lai mēs visi censtos dzīvot pēc šī principa.”

UZVARĒJUSĪ IDEJA

„Eiropai būtu jāpastiprina diplomātiskās sarunas un atbalsts tām valstīm, no kurām daudz migrantu pārceļas uz Latviju – pavisam noteikti! Mēs tomēr esam liela valstu savienība, kurā dzīvo aptuveni 400 miljoni iedzīvotāju, un es gribētu redzēt, ka mēs, Eiropa, esam globāls spēlētājs, kas var sniegt atbalstu arī ārpusē. Tāpēc tā ir ļoti laba ideja, ko kopā vajadzētu realizēt.”

PASAULĒ

Kas tā par vietu? 6. kāрта

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Tempļu, piļu un ūdenskrātuvju komplekss. 12. gadsimtā Khmeru impērijas valdnieks Surjavarmans II to sāka celt kā viņa valsts templi un galvaspilsētu. Sākotnēji šī vieta bija hinduisma templis, kas veltīts dievam Višnu, bet vēlāk budistu templis. Komplekss ļoti labi saglabājies, un tas ir khmeru arhitektūras klasiskā stila paraugs. Tas kļuvis par valsts simbolu un ir attēlots tās karogā. Mūsdienās galvenais tūrisma objekts valstī. Tas slavens ar to, ka ir lielākais templis pasaulē, Ginesa rekordu grāmatā iekļauts kā lielākā reliģiskā celtnē (platība – 162,6 hektāri). Bija viens no kandidātiem uz jaunā pasaules brīnuma nosaukumu, tomēr ne tika par tādu atzīts.

Atbildi gaidām līdz 10. februāra 11.00 e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

5. kārtas atbilde: Monstra jeb Briesmoņa ēka, Honkonga.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Vineta Kondraņicka, Ausma Kreidere, Velta Višņevska, Daina Gerente, Inese Midrijāne, Gunta Grundmane.

Konkursu atbalsta veikals Cikāde.

ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no Kurzemnieka numuriem un līdz 10. februāra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Atbilde: Kuldīgā četras zvaigznes saņēmušas viesnīcas Boutique Hotel Virkas muiža un Comfort Hotel Kuldīga.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Ingars Neimanis, Gunta Folkmane, Velta Višņevska, Daina Gerente, Rasma Stepe, Indra Grandava, Gunta Grundmane.

Konkursu atbalsta veikals Pindzele.

Kā sauc kuldīdznieku, kurš piedalās ziemas olimpiskajās spēlēs Pekinā? Kuru sporta veidu viņš pārstāv?

REKLĀMA

Dace Melbārde: ir jāpanāk Latvijas enerģētiskā neatkarība

DACE MELBĀRDE,
Eiropas Parlamenta deputāte

Jāņa Deinata foto

2022. gads Eiropā ir sācies ļoti trauksmaini. Šis gads iesākās ar krasu drošības situācijas pasliktināšanos pie Eiropas Savienības (ES) un NATO robežas. Tās pamatā ir Krievijas destabilizējošās darbības pie Ukrainas austrumu robežas un Baltkrievijā. Tāpat gāzes cauruļvads Nord Stream 2, kas savieno Krieviju un Vāciju, ir ģeopolitiska rakstura projekts. Šis gāzes cauruļvads ļoti būtiski ietekmē enerģētisko atkarību no viena piegādātāja un rada drošības riskus ES. Savukārt pamatotu šoku visā Eiropā un Latvijā ir radījis straujais elektroenerģijas cenu kāpums. Prognozējams, ka enerģijas cenas saglabāsies augstas vai pat vēl vairāk pieaugs.

Jau kopš 2021. gada otrās puses ir strauji pieaugušas enerģijas cenas ES un visā pasaulē. Enerģijas cenu pieaugumu ir veicinājusi virkne dažādu elementu, tostarp pasaules ekonomikas straujais

ražošanas un patēriņa pieaugums pēc Covid-19 pirmā viļņa, rezervju trūkums, investīciju trūkums enerģijas apgūšanā, neparedzēti laikapstākļi, it sevišķi Eiropā – aukstāka pagājušī zima un pavasaris. Enerģijas cenas ir palielinājušās vairāk, nekā tika gaidīts. Piemēram, par vairāk nekā 170% ir pieaugušas gāzes cenas pasaulē.

RISINĀJUMI LATVIJĀ

Nemot vērā augstākminēto, vēlos iezīmēt vidējā un ilgāka termiņa ES atbalsta mehānismus un veicamos darbus, lai mazinātu finansiālo slogu uz Latvijas māj-saimniecībām un uzņēmējiem.

Šobrīd ES un dalībvalstis izmanto dažādus instrumentus, lai novērstu tūlītējo cenu pieauguma ietekmi. Piemēram, tas ietver ārkārtas ienākumu atbalstu māj-saimniecībām, valsts atbalstu uzņēmumiem un mērķtiecīgs

nodokļu samazinājumus. Pašlaik līdzīgus mehānismus ir sākusi ieviest Latvijas valdība. Tomēr jau tagad ir jāgatavojas jaunajai apkures sezonai šā gada rudenī un arī turpmāk. Valsts un pašvaldību līmenī ir jākoncentrējas uz sociālā atbalsta mehānismu stiprināšanu. Papildus tam arī turpmāk sociāli maz aizsargātiem cilvēkiem ir jānodrošina adekvāts atbalsts no valsts puses.

Kā stiprināt Latvijas enerģētisko neatkarību, un ko darīt vidējā termiņā? Pēc Eiropas Komisijas aplēsēm pašlaik trīs no četrām ēkām ES ir energoneefektīvas. Ņemot vērā ES zaļā kursa prioritātes un virzību uz klimatneitralitāti, Latvijā ir lielas iespējas ieviest vēl vairāk mērķētus pasākumus energoefektivitātes uzlabošanai, tostarp māj-saimniecību līmenī. Saules kolektori, kuri darbina siltā ūdens boilerus, siltumsūkņi, mājas siltināšana u.c. pasākumi. Tas viss ir jāpaaugrina.

Ir jārada vēl lielākas priekšrocības, lai iedzīvotāji spētu iegādāties energoefektīvas mājas. Piemēram, valsts ar finanšu institūcijas Altum starpniecību jau tagad nodrošina lielāku atbalstu to mājokļu iegādei, kas ir gan drīz nulles enerģijas. Šādi atbalsta mehānismi būtu jāpastiprina, piemēram, procentu likmes energoefektīvu mājokļu iegādei padarot daudz zemākas. Valsts var iesaistīties šādos pasākumos.

KĀ EIROPAS SAVIENĪBA VAR PALĪDZĒT

ES līmenī jau tagad tiek runāts par ambicioziem oglekļa emisijas samazināšanas mērķiem.

Lai arī augstās enerģētikas cenas šobrīd ir radījušas lielu šoku vairuma eiropiešu dzīvē, īstenojot gudru, tālredzīgu politiku, ilgtermiņā tas var dot pozitīvu efektu. Daudzas pazīmes šobrīd liecina, ka Eiropa ir pamodusies, jo beidzot augsto enerģijas cenu laikā ES ir jauns skatījums uz dabasgāzes importu un it sevišķi Krievijas kontrolēto gāzes vadu Nord Stream 2, kura mērķis ir vēl vairāk padarīt Eiropu atkarīgu no gāzes importa un netieši šķēlt ES vienotību.

Virzīšanās prom no fosilajiem kurināmajiem ir efektīvāk īstenojama tieši tad, kad enerģijas cenas ir augstas, nevis zemas. Tieši tagad ir labs laiks stimulēt vēja parku, saules bateriju lauku un arī jaunu un drošu atomelektrostaciju izveidi. Būtiski, ka Latvijai no ES atveseļošanas fonda grantu formā ir atvēlēts atbalsts vairāk nekā 1,8 miljardu eiro vērtībā. No šīs summas teju 700 miljoni eiro ir plānojami tieši klimata politikas mērķu īstenošanai, no kuras daļa pieejama arī iniciatīvām māj-saimniecību energoefektivitātes palielināšanai. Finansēt augstāk minētās zaļās iniciatīvas un virkni citu ir ne tikai iespēja, bet arī vajadzība, ja atveseļošanas fonda naudu Latvija grib apgūt pilnā apmērā.

Arī ES pamatbudžets nodrošina virkni iespēju virzīt dalībvalstu ekonomikas ilgtspējības virzienā. Neiedziļinoties detaļās, viena piektā daļa no šī triljonu lielā budžeta atbalsta tieši klimata politikas mērķus. Bumba lielā mērā jau ir ES dalībvalstu pusē, un tas ir arī Latvijas uzdevums nodrošināt, ka investīcijas zaļajā pārejā nekavējas.

Energoresursu krīze spilgti iezīmē, ka videi efektīvi risinājumi nav tikai sociāli atbildīga politika, bet arī ļoti izdevīga ekonomikai un māj-saimniecībām. Citiem vārdiem, jo zaļāki kļūsim, jo gan drošāk mums ģeopolitiski, gan lētāk dzīvot turpmākajos gados.

Straujais energoresursu cenu kāpums Eiropā atkārtoti pierāda, ka Latvijai pēc iespējas ātrāk ir jāīsteno projekti, kas veicina mūsu valsts enerģētisko neatkarību, dažādo jeb diversificē enerģijas piegādes avotus, sekmē atjaunojamo energoresursu izmantošanu un stiprina savienojumus ar citām ES dalībvalstīm. Tikai neatkarīga un savā ziņā pašpietiekama enerģētikas politika ir Latvijas ilgtermiņa drošības interesēs.

Materiāls sagatavots ar Eiropas Parlamenta Konservatīvo un Reformistu grupas finansiālu atbalstu.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas novadā.

6. jautājums

Fotogrāfija uzņemta 1976. gadā. Kas tā par iestādi, un kur tā atrodas?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz 10. februāra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

5. jautājuma atbilde: Kuldīgas pienotava Mucenieku ielā.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Daina Gerente, Rasma Stepe, Ausma Kreidere, Indra Grandava, Gunta Grundmane.

KONKURSS

Mini, mini mīkliņu!

Nosacījumi

Katru nedēļu jāatmin piecas 30. gados Gudeniekos pierakstītas mīklas, mēnesī – 20. Katra mēneša uzvarētājs saņems redakcijas veicināšanas balvu – suvenīru ar Kurzemnieka logo. Bet pēc trim mēnešiem vienam tiks lielā balva. Ja pareizi būs atminējuši vairāki, uzvarētājs tiks izlozēts.

Atbildes līdz 10. februāra 11.00 atsūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

1. Mīklas nav, bet tomēr redz.
2. Liels pūrs, ik gadu jauns vāks.
3. Liels, liels palags, viss vienām dzirkstīm.
4. Pilna laiviņa baltu kundziņu.
5. Simtācis kaudzi met.

Iepriekšējo mīklu atminējumi

1. Ābols un sēklas. 2. Gailis. 3. Koki vējā.
4. Priede, egļu un kadiķis. 5. Atslēga.

Piecas pareizas atbildes ir Ingaram Neimanim, Veltai Višņevskai, Dainai Gerentei, Rasmai Stepei, Ausmai Kreiderei, Guntai Grundmanei, četras – Indrai Grandavai.

APSVEIKUMS

*Paņem savu balto sapni,
Kad tu jaunu dienu sāc,
Baltu ceļu aiziet rūpes,
Baltu ceļu atnāks prieks.*

IĀ.Elksne./

Kuldīgas Centra vidusskolas kolektīvs sirsnīgi sveic pensionēto skolotāju DZIDRU ĢĒĢERI skaidajā dzīves jubilejā.

PĀRDOD

Atjaunotu **MĀJU** Kuldīgā, Stendes ielā 25, 130 000 EUR. Tālr. 22447206.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes **KOKSNES** produkciju: skaidu briketes (210 EUR/paletes), šķeldu, mizas, skaidas, klucīšus (85 EUR/1,3 m³ Big Bag). Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā 207 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

SIA AJG plus – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumam **MALKU**; sausu skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Sausu **MALKU**. Tālr. 29254530.

Vācu aitu šķirnes **KUCĒNUS**. Tālr. 26102191.

Lauku vistu **OLAS**. Tālr. 26211023.

Svaigas **RENĢES**, pievedīšu pie mājām. Tālr. 24914134.

AKCIJA

Neapēd zemeslodi!

Kurzemnieks sadarbībā ar beziepakojuma veikal *Kuule* publicē pēdējo recepti, kuras sastāvdaļās nav dzīvnieku izcelsmes produktu. Šajā reizē to sagatavojusi Baiba Vilsone-Kovisāre. Veselīgs našķis garšos gan pieaugušajiem, gan bērniem.

Ikviena laikraksta lasītājs, receptes sastāvdaļas nopērkot veikalā *Kuule* un pasakot paroli *Kurzemnieks*, visām saņems **10% atlaidi**.

#neapedzemeslodi

Nepieciešams: 250 g smalkā mušļa ar ogām, ap 150 g maskarpones siera, tējkarote kanēļa, četras ēdamkarotes kokosa skaidiņu. Glazūrai: šokolāde, kokosa skaidiņas, cukura bumbiņas.

Smalko musli, maskarpones sieru, kanēli un kokosa skaidiņas samaisa un veļ bumbās (ja par sausu, sieru pieliek vairāk; ja par slapju, tad mazāk). Ieliek saldētavā uz 2–3 stundām un tad pamērcē izkausētā šokolādē, apviļā cukura bumbiņās un kokosa skaidiņās.

Veikala arhīva foto

PĒRK

Nelielu **ZEMES GABALU** Kuldīgā, var būt ar ēku. Tālr. 25366612.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20294598.

TRAKTORUS, piekabes. Tālr. 25357742.

Z/š **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

DAŽĀDI

REMONTĒJAM dzīvokļus, siltināšanas darbi, koka karkasa montāža, jumta darbi, materiālu piegāde. Tālr. 25300993.

SADZĪVES TEHNIKAS remonts izbraukumā. Tālr. 27501427.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; meža audzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupīcu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

Ātri un lēti ierīkosim **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

Tīra **AKAS**. Tālr. 27448331.

Viss par reklāmu *Kurzemniekā!*
Tālrunis 63324881,
e-pasts:sludinajumi@kurzemnieks.lv.

PIEMINOT

GUNTIS ROZĪTIS

(21.01.1941.–06.02.2022.)

Guntis Rozītis dzimis 1941. gada 21. janvārī Valmierā. Pēc Valmieras vidusskolas beigšanas vienu gadu strādāja par zirgkopja palīgu, un tas radīja interesi par veterināriju.

1960. gadā Guntis iestājās Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā. Studiju laikā aktīvi piedalījās pašdarbībā – dziedāja fakultātes vīru korī, ansablī. 1965. gadā pabeidza Veterinārijas fakultāti un tika iesaukts Padomju armijā. Atgriežoties no armijas, darba gaitas sāka Kuldīgas mākslīgās apsēklošanas stacijā kā veterinārārsts.

Pēc uzaicinājuma 1968. gadā Guntis sāka strādāt dzīvnieku slimību apkarošanas stacijā par vecāko veterinārārstu-terapeitu. 1991. gadā iestāde mainīja nosaukumu un kļuva par veterināro pārvaldi, kurā Guntis turpināja darbu.

2001. gadā, paplašinot uzraudzības funkcijas, iestāde kļuva par Pārtikas un veterināro dienestu, kurā Guntis turpināja darbu kā pārtikas inspektors. Šajā amatā vajadzēja papildināt zināšanas, kuras viņš ar savu centību un neatlaidību ātri apguva. Kā veterinārārsts labprāt strādāja praktisko darbu – ārstēja dzīvniekus, mierināja īpašniekus, nekad neatteica palīdzību arī nakts stundās.

Ilgu laiku Guntis vienlaicīgi strādāja arī Kuldīgas tirgū, veicot produktu veterināro ekspertīzi.

Strādājot par pārtikas inspektoru, Guntis bija cilvēcis ierēdnis. Ikdienā viņš ar apkārtējiem dalījās ar savu labestību un humoru. Viņa interese bija mūzika un medicīna. Guntis daudzus gadus dziedāja vīru korī un korī *Ventava*. Jubilejās kolēģus sveica ar muzikālu veltījumu. Kolektīvā Guntis bija ļoti draudzīgs, atsaucīgs, mīļēja humoru. Augsti vērtēja ģimeniskās vērtības. Vienmēr atcerēsimies Gunti kā optimistisku, gaišu, labsirdīgu un patiesu cilvēku. Skumju brīdī esam kopā ar piederīgajiem.

Bijušie kolēģi

LĪDZJŪTĪBAS

Izsakām dziļu līdzjūtību Ārim un Dainai ar ģimenēm, mammītei ANNAI ŠALKONEI mūžībā aizejot.
Ģeģeru ģimene

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Arnim Ošam, māmiņu zaudējot.
Stadiona kolēģi

*Aiz zemes malas noguls gurda diena,
Būs vakars vēls un zvaigžņu pilna nakts,
Bet mūsu vidū paliek tukša vieta,
Viens darba mūžs nu kapu smiltīm segts.*

/J.Osmanis./

Skumjās esam kopā ar JĀŅA HEIDEMAŅA tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot.
Bijušie kolēģi Kuldīgas slimnīcā

*Un siltums palīks, palīks vēl aiz tevis,
Un atmiņas kā maza saule degs.*

/P.Priede./

Skumjās esam ar tevi, Valdiņ, no dzīvesbiedra atvadoties.
Rumbiņas deju grupa Madaras

*Mēs klusējot paliekam,
Vēji šalko un mierina mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Ir, bija un vienmēr būs.*

/N.Dzirkale./

Latvijas Bīskopības biedrība izsaka visdziļāko līdzjūtību MAIGOŅA EMARA ģimenei un piederīgajiem, viņu mūžībā pavadot.

*Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd, tas paliek un mirdz.*

/V.Egle./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Marutai Rozītei, no dzīvesbiedra atvadoties.
Kuldīgas novada pašvaldība

*Tu aizej sniegos baltos,
Uz kokiem baltas ēnas krīt,
Un vēji klusinātos altos
Tev klusu šūplā dziesmu dzied.*

/K.Apškrūma./

Skumju brīdī esam kopā ar Marutu Rozīti, no GUNTA atvadoties.
Kuldīgas kultūras centra kolēģi

Skumju brīdī esam kopā ar Marutu Rozīti, vīru GUNTI mūžībā pavadot.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību ģimenei un tuviniekiem.

Kuldīgas novada pašvaldības kultūras nodaļas kolektīvs

*Kļūst dzīvības siltums par sveci,
Kas gaismu ir beigusi liet,
Mijš cilvēks kad projām iet.*

/K.Apškrūma./

Dziļi skumstam, zaudējot GUNTI ROZĪTI, un izsakām līdzjūtību piederīgajiem.
Bijušie darbabiedri

*Mūsu māja nepaliek tukša.
Tur tauriņi ziemo.
Un trauslos puteņa sapņos
Pie viņiem puķes nāk ciemos.*

/V.Belševica./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību diriģentei Marutai un piederīgajiem, vīru un mūsu kora ilggadējo dziedātāju zaudējot.
Jūsu ventavieši

*Palīks tavs darbīgais gājums –
Tik auglīgu mūžu jau neizdzēs
riets.
Caur kokiem un bērniem būs
turpinājums
Tai saulainai gaitai, ko beidzi
tu iet.*

/M.Bendrupe./

Mūžībā devies
Latvijā slavenais bīskopis
MAIGONIS EMARS
(06.08.1934.–02.02.2022.).
Izvadīšana 10. februārī 14.00
Miera kapos Ventavā, Vārves
pagastā.
Meita Brigita ar ģimeni,
mazmeita Ilzīte, Andris

*Ir aplukuši soļi,
Vien paliek mīlestības gaišais stars.*
/O.Vācietis./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Marutai Rozītei un ģimenei, no vīra, tēva, vectēva atvadoties.
I.Kesenfelde, M.Grīse, D.Baumane

*Nav tādas jūras,
Bez krastiem kas būtu,
Nav tāda mūža,
Kas bezgalīgs kļūtu.*

/A.Krūklis./

Skumju brīdī esam kopā ar Rutu Neilandi, no tēta atvadoties.
Bijušās kolēģes no Kalēju ielas 4

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.*

/R.Skujīņa./

Izsakām līdzjūtību Ilzītei, no opja atvadoties.
Virtuves kolektīvs

Mūžībā devies
JĀNIS HEIDEMANIS
(1944–2022).

Iededziet svečīti un klusībā
pie sevis pieminiet, lai gaišs
mūžības ceļš!

Sieva

*Vēl tu rozes plūc nenotvīkdama,
Vēl tu matos spraud tās bez
nolūka.*

/R.Blaumanis./

Ar skumjām paziņojam, ka
81 gada vecumā mūžībā devies
mīļais vīrs, tētis, vectētiņš un
vecvectētiņš
GUNTIS ROZĪTIS.
Atvadīsimies sestdien,
12. februārī, 13.00 Aizputes
ielas kapličā un pavadīsim uz
Meža kapiem.
Tuvinieki

Iemānot, rezidēt, rīkoties – trīs veidi, kā praktizēt demokrātiju

Ar atziņu *Demokrātija ir grūta* 1. februārī sākusies ziedojumu vākšana Demokrātijas kvartālam Kuldīgā, Mucenieku ielā, agrākajā metālcehā.

Kampaņu rīko nodibinājums *Demokrātijas fonds* sadarbībā ar Kurzemes NVO centru. Fondu pērn nodibināja entuziasti kuldīdznieki un bijušie pilsētnieki, un viens no tā mērķiem ir izveidot telpu, kurā piedzīvot, izdzīvot un praktizēt demokrātiju.

Paredzēts, ka Demokrātijas kvartāls piedāvās trīs veidus, kā palīdzēt to darīt. Pirmais – nodrošināt telpu. Jau tagad tur mājvietu radis viens no dibinātājiem – biedrība *Kurzemes NVO centrs*, kuras mērķis ir veicināt

iedzīvotāju līdzdalību un tai nepieciešamās prasmes. Maija Jankovska, kura darbojas gan Kurzemes NVO centra, gan *Demokrātijas fonda* valdē, stāsta: „Kuldīgā darbojas vairākas biedrības un nodibinājumi, kam nav savu pastāvīgu telpu, kur sanākt kopā, darboties, glabāt dokumentus, inventāru. Demokrātijas kvartālā šādas organizācijas varēs iegūt telpas. Tikko mūs uzrunāja labdarības organizācija, kurai vajadzīga ne vien telpa ziedoto mantu glabāšanai, bet arī vieta izglītojošiem pasākumiem. Tas ir tikai viens piemērs. Šeit varētu mājvietu atrast arī sociāli atbildīgi uzņēmumi, kultūras organizācijas un citi, kurus vieno kopīga vērtības – vēlme stiprināt demokrātiju.”

Otrais demokrātijas stiprināšanas veids – izveidot Demokrātijas rezidenci. Tādas vietas parasti asociējas ar mākslu, taču šī būs pieejama visdažādāko jomu

pārstāvjiem – pats galvenais kritērijs būs projektu sasaiste ar demokrātiju.

Visbeidzot trešais veids – pasākumi un citi notikumi. Kuldīdznieki jau iepazinuši *Demokrātijas kafējnīcu* un Demokrātijas festivālu, kas notiks arī šajā vasarā. Kvartāls dos iespēju šāda tipa pasākumus rīkot visu gadu, tādējādi ļaujot bagātināt Kuldīgas kultūras dzīvi arī ārpus jau tāpat piesātinātās vasaras un demokrātijai vajadzīgās prasmes kopt ikdienā.

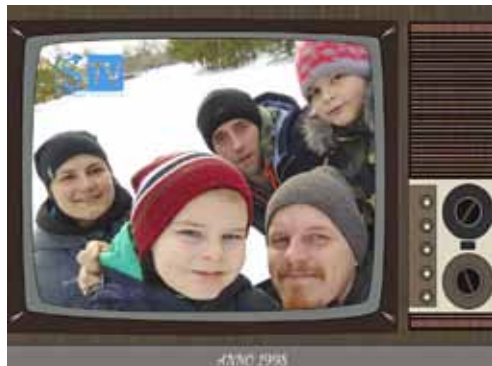
Kvartāla kopienai veidojas sadarbība ar ļoti līdzīgu vietu Kopenhāgenā – *Demokrātijas garāžu*. Arī tā, no vienas puses, ir telpa kopienai un pulcē visus, kuri tajā darbojas, no otras puses un pamatā – tās izejas punkts ir demokrātijas prasmju stiprināšana un cilvēku iesaiste šajos procesos.

Ilze Jansone

Kuldīgas Demokrātijas kvartālam var ziedot mājaslapā www.demokratijaskvartals.lv.
Biedrība *Kurzemes NVO centrs*
Reģ. nr.: 40008038577
LV57HABA0551000326851
Mērķis: ziedojums
Demokrātijas kvartālam.

Iepazīst Skrundu, to izcilpojot

Par godu Pilsētas svētkiem sadarbībā ar uzņēmumu *Divi eži* izveidota interaktīva spēle *Cilpo Skrundā* piecu kilometru garai pastaigai. Tā aicina pieveikt septiņas cilpas, par dažādām vietām uzzinot vairāk un izpildot uzdevumus.

Marika Rimša-Buša ar vīru Aivi Bušu un bērniem iesaistījusies Skrundas pastaigu spēlē un uzdevumus izpilda bez grūtībām.

Linda Ozolniece (pa kreisi), izpildot vienu no uzdevumiem.

Novada sporta organizatore Aivita Staņeviča stāsta: „Spēlei ir septiņas cilpas, tā sākas un beidzas pie kultūras centra. Izejot maršrutu, cilvēki vai nu uzzina ko jaunu, vai zināšanas atsvaidzina. Par godu Skrundas dzimšanas dienai dāvinām 600 spēles kodu. Diezgan daudzi jau ir izmantoji. Katrs cilpotājs spēles laikā var sociālajā vietnē *Facebook* nopublicēt bildi no kādas vietas ar tēmturi *#cilposkrundā*. Spēli var atrast arī mājaslapā *Cilpo.lv*, taču tur kodu var iegūt par maksu. Izejot maršrutu līdz 11. februārim, cilvēki piedalās loterijā, kurā var laimēt dažādas balviņas

no mums.” Uzdevumi esot dažādi: gan dziesmas jāklusās, gan jāzina par vietējiem cilvēkiem, kuri tur dzīvojuši. Visi uzdevumi saistīti ar pilsētu.

Skrundeniece Marika Rimša-Buša turp devusies kopā ar ģimeni: „Mums spēle tiešām patika. Bija interesanti uzdevumi, piemēram, jāizskaita, cik lodziņu baznīcai vienā pusē, Ventmalā jāuzzīmē pašņiņš (pašportrets – aut.). Pašā galā uzdevums saistīts ar pilsētas vēsturi, jāuzzina kādi cilvēki konkrētā gadā un vietā ieradušies un kādas pēdas atstājuši. Vēl viens uzdevums lika noskaidrot Skrundas pamat-

skolas dibināšanas gadu. Pie katra objekta ir kas saistošs. Tiem, kuri pilsētu tik labi nepārzina, šī spēle iemāca daudz ko jaunu. Katram sarežģītākam uzdevumam dotas papildu iespējas, un tad pie atbildes tikt ir vieglāk. Mēs gājām reizē ar vēl divām komandām, kurām sākumā bija mazas tehniskas problēmas, tādēļ izlēmām, ka dosimies visi kopā. Ja kāds ko nezināja, varējām viens otram palīdzēt.”

**Amanda Gustovska
Aivitas Staņevičas
un Marikas Rimšas-Bušas
arhīva foto**

DEMOKRĀTIJA IR GRŪTA... JO JĀUZŅEMAS ATBILDĪBA.

ATBALSTI PROJEKTU UN ĒKAS IEGĀDI ZIEDOJOT

demokratijaskvartals.lv

TĀPĒC VAJAG SAVU VIETU, KUR TO TRENĒT.

Ar tukšo taru nesteigties

Kaut gan plaši izziņots, ka sākusi darboties dzērienu iepakojuma depozīta sistēma, tirgotāji aicina iedzīvotājus nesteigties taru nodot, jo dzērienu ar īpašo zīmi pārdošanā tikpat kā vēl nav.

Kā skaidro Latvijas Tirgotāju asociācijas (LTA) prezidents Henriks Danusēvičs, lielākā daļa tirgotāju, kā to paredz likums, aparātus ir ierīkojuši un var sākt taru pieņemt, taču ražotāji nesteidzas ieviest jaunu iepakojumu, jo salīdzinājumā ar konkurentiem tas nozīmētu sadārdzinājumu: kurš pirmais sāks ražot dzērienus ar jauno norādi, tas zaudēs pircējus. Mazie izplatītāji ar dārgākām precēm jauno iepakojumu var atļauties, jo cena nepārsniedz 5% no kopējās. Šobrīd zināms tikai par alus ražotāju *Malduguns*, kas savus dzērienus piedāvās pudelēs ar depozīta uzlīmi.

LTA uzskata, ka vajadzēja iet Eiropas Savienības (ES) zaļajam kursam atbilstošu, efektīvu un ilgtspējīgu plastmasas un stikla pudelju ieviešanas ceļu, kas paredz savākt visu šādu iepakoju-

mu. ES paredz līdz 2025. gadam savākt 77% iepakojuma, līdz 2029. gadam – 90%, bet šī sistēma atrisina tikai 10%. Tirgotājiem jaunā sistēma izskatās tā: nepatīkama smaka tirdzniecības vietā, zaudējumi apkalpošanā, pārslogoti pārdevēji, neapmierināti pircēji. Taras pieņemšanas punkti lielākoties jāuztur tirgotājiem, jo ražotāji izmaksas kompensēs tikai daļēji (ap 50%). Tādā depozīta sistēmas palaišana tukšgaitā prasīs cenas kāpumu par 1%.

H.Danusēvičs norāda, ka starp ražotājiem, tirgotājiem un valdību trūkst sadarbības, tāpēc sistēma neesot efektīva: „Aicinām iedzīvotājus pie taras punktiem nesteigties, lai nerastos vilšanās un lai dusmas par valdības neizdarību neizgāztu uz veikalu darbiniekiem.”

Daina Täfelberga

Lauzīs ledu un liks galdā idejas

Vārmes jaunieši, kuriem ir no 13 līdz 25 gadiem, 11. februārī 18.00 sporta hallē gaidīti projekta *Vārme* pirmajā pasākumā. Pēc iepazīšanās jeb ledu laušanas būs spēles, našķi un iespēja uzzināt, kas tas ir – mobilais jaunatnes darbs un neformālā izglītība.

Kuldīgas jauniešu biedrība *Kaktuss* to rīko kopā ar novada bērnu un jauniešu centru un pagasta jauniešu iniciatīvas centru *Čiekurs*. Šis pasākums ir daļa no projekta, kurā plānots darbs ar jauniešiem, pieredzes brauciens pie vienaudžiem uz kādu citu novadu un tikšanās *Kafija ar politiķiem*. Paredzēts, ka jaunieši tā iegūs prasmes, kā brīvā laika telpu *Čiekurs* izmantot pēc savām interesēm. Viņi piedalīsies sarunās ar lēmumu pieņēmējiem, kopā radīs ieteikumus, kā darbu ar jaunatni veidot turpmāk.

Jāpiesakās *Čiekura* vadītājai Dacei Krūmiņai pa tālr. 28284248. Vajadzēs sejas masku, vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu, skolēniem līdz 18 gadiem – negatīvu skolas testu vai RNS testu.

Sagatavojusi **Dina Poriņa**